

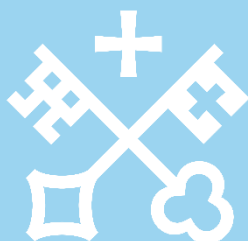

Klimata pilsētas līgums

Klimatneitralitātes investīciju plāns līdz 2030. gadam

Rīgas valstspilsētas

Investīciju plāns klimata mērķu sasniegšanai
līdz 2030. gadam

RĪGA

Atruna

Šī dokumenta saturs atspoguļo autora skatījumu. Eiropas Komisija nav atbildīga par tā satura informācijas izmantošanu.

Saturs

Saīsinājumi	2
1 A daļa – Klimata investīciju esošā situācija	4
1.1 Modulis IP-A1: Esošie ieguldījumi un finansējums klimata rīcībai	4
1.2 Modulis IP-A2: Stratēģiskās investīcijas un finansējuma novērtējums	7
1.3 Modulis IP-A3: Šķēršļi klimata investīciju jomā	9
2 B daļa – Investīciju ceļi, virzoties uz klimatneitralitāti 2030. gadā	12
2.1 Modulis IP-B1: Klimatneitralitātes izmaksu scenāriji	12
2.2 Modulis IP-B2: Kapitālieguldījumu plānošana klimatneitralitātes sasniegšanai	22
2.3 Modulis IP-B3: Monitoringa, novērtēšanas un apmācību ekonomiskie un finanšu rādītāji	31
3 C daļa – Klimatneitralitātes sasniegšanu līdz 2030. gadam veicinošie finanšu nosacījumi	43
3.1 Modulis IP-C1: Klimata politika kapitāla veidošanai un izvietojšanai	43
3.2 Modulis IP-C2: Risku identificēšana un mazināšana	45
3.3 Modulis IP-C3: Kapacitātes veidošana un ieinteresēto personu līdzdalība kapitāla un investīciju plānošanā	50

Tabulu saraksts

1. tabula. Pašvaldības budžeta vēsturiskie dati un klimata pasākumu budžets	5
2. tabula. Finansējuma avoti pa rīcības virzieniem 2023.–2025. gadā	5
3. tabula. RVP ieņēmumu avotu saraksts	8
4. tabula. RVP kapitāla avotu saraksts	9
5. tabula. Šķēršļi klimata investīciju jomā	10
6. tabula. Izmaksu aprēķini pa sektoriem	13
7. tabula. Kapitāla ietilpīgi projekti	18
8. tabula. Ieinteresēto personu kapitālieguldījumu plānošana	23
9. tabula. Kapitālieguldījumu plānošana	28
10. tabula. Sektoru ekonomiskie indikatori	32
11. tabula. Sektoru finanšu indikatori	43
12. tabula. Klimata politikas, kas veicina kapitālieguldījumus	44
13. tabula. Klimata investīciju plāna riska ietvars	45
14. tabula. Ieinteresēto personu iesaistes kartēšana	52

Saīsinājumi

Saīsinājumi un akronīmi	Definīcija
RES	Atjaunīgie energoresursi
ALTUM	AS "Attīstības finanšu institūcija Altum"

ANM	Atvērēšanas un noturības mehānisms
AS	Akciju sabiedrība
CSDD	Valsts akciju sabiedrība "Ceļu satiksmes drošības direkcija"
CSS	centralizētā siltumapgādes sistēma
EM	Ekonomikas ministrija
EPS	Energo pārvaldības sistēma
EU	Eiropas Savienība
ESKO	Energoservisa uzņēmums
ETL	Elektrotransportlīdzeklis
ETS	Emisijas kvotu tirdzniecības sistēma
FM	Finanšu ministrija
IEKRP	Ilgtermiņa enerģētikas un klimata rīcības plāns
IPCC	Klimata pārmaiņu starpvaldību padome
kg/t/ktCO ₂ e	Siltumnīcefekta gāzu emisiju masas vienības, izteiktas oglekļa dioksīda ekvivalentos (kilograms, tonna, vai kilotonna)
KEM	Klimata un enerģētikas ministrija
LED	Gaismas diode
LV	Latvijas Republika
MK	Ministru kabinets
NEKP2030	Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.–2030. gadam
NVO	Nevalstiska organizācija
PARIS	Pašvaldības atkritumu radītāju un valdītāju informatīvā sistēma
PV	Saules fotoelektriskie paneļi / saules fotoelementi
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
REEF	Rīgas energoefektivitātes fonds
Rīgas metropoles areāls	Rīgas metropoles areāls
RNP	SIA "Rīgas namu pārvaldnieks"
Rīgas plānošanas reģions	Rīgas plānošanas reģions
RTU	Rīgas Tehniskā universitāte
SEG	Siltumnīcefekta gāzes: oglekļa dioksīds (CO ₂), metāns (CH ₄), vienvērtīga slāpekļa oksīds (N ₂ O), fluorogļūdeņraži (HFC), perfluorogļūdeņraži (PFC), sēra heksafluorīds (SF ₆)
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SM	Satiksmes ministrija
TEC	Termoelektrocentrāle
Rīgas valstspilsētas pašvaldības struktūrvienības un iestādes	
RAIC	Rīgas Apkaimju iedzīvotāju centrs
RD	Rīgas dome
MVK	Rīgas domes Mājokļu un vides komiteja
RDA	Rīgas digitālā aģentūra
REA	Rīgas enerģētikas aģentūra
RVP	Rīgas valstspilsētas pašvaldība
ĀMD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Ārtelpas un mobilitātes departaments
FD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Finanšu departaments
ĪD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Īpašuma departaments
ĪKSD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departaments
LD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Labklājības departaments
MVD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Mājokļu un vides departaments
PAD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departaments

1 A daļa – Klimata investīciju esošā situācija

1.1 Modulis IP-A1: Esošie ieguldījumi un finansējums klimata rīcībai

A-1.1. Apraksts

Rīcība klimata jomā ir viena no Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam noteiktajām prioritātēm, kas izpaužas Attīstības programmas 2022.–2027. gadam investīciju plāna ietvaros finansētajos pasākumos un projektos. Kopējās plānotās investīcijas Rīgas projektos līdz 2027. gadam sasniedz 2,5 miljardus EUR, no kuriem 0,8 miljardi EUR paredzēti tieši mobilitātes sektoram.

Pēc Valsts kontroles ieteikumiem Rīga 2023. gadā sāka sekot līdzi, vai pilsētas budžets atbilst ANO 17 ilgtspējas attīstības mērķiem. Saskaņā ar jaunāko pārskata ziņojumu lielākā daļa budžeta izdevumu bija saistīta ar "Ilgtspējīgām pilsētām un kopienām" (528 milj. EUR) un "Rūpniecību, inovācijām un infrastruktūru" (340 milj. EUR)¹.

Pašvaldības finansēto organizāciju darbībai, kā arī Rīgas investīciju projektiem, ir būtiska nozīme klimata rīcības finansēšanā. Tomēr Rīgas Klimata pilsētas līguma Rīcības plāns izklāstīto rīcību un intervences pasākumu apjoms noteikti ietver finansējumu arī no citiem līmeņiem – valdības, komerciālā sektora un iedzīvotājiem. Citi svarīgi instrumenti klimata rīcības finansēšanai ir kapitālsabiedrību ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2030. gadam.

Rīgas gada budžets

Rīgas budžets tiek sagatavots katru gadu, un to apstiprina pilsētas dome. Kopš 2019. gada investīciju apjoms Rīgas valstspilsētas pašvaldībā (RVP) ir ar pieaugošu tendenci, un 2024. gadā plānots, ka investīciju apjoms pilsētvides attīstībā pieaugs līdz vairāk nekā 200 milj. EUR.²

RVP pamatlīdzekļu bilances vērtība 2023. gada beigās bija 2 451,8 milj. EUR, kas liecina, ka gada laikā vērtība palielinājusies par 34,8 milj. EUR.³ Pašvaldības aktīvu kopsumma, ieskaitot citus bilances aktīvu posteņus, 2023. gada beigās bija 3603,5 milj. EUR. Turklāt RVP ilgtermiņa līdzdalības apmērs asociēto un saistīto uzņēmumu kapitālā 2023. gada beigās bija 791,9 milj. EUR.

2023. gadā kopējie RVP pamatbudžeta ieņēmumi sasniedza 1285,4 milj. EUR, kas ir par 123,8 milj. EUR (par 10,9%) vairāk nekā 2022. gadā, un pārsniedza precizēto plānu par 47,9 milj. EUR. Pašvaldības budžeta ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa 2023. gadā bija 797,6 milj. EUR, kas ir par 92,9 miljoniem EUR (13,2 %) vairāk nekā 2022. gadā. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu plāns tika pārsniegts par 45,7 milj. EUR (6,1%), darba samaksas pieauguma rezultātā.

Rīgas izdevumi 2023. gadā bija 1316,7 milj. EUR, no kuriem 36% bija paredzēti izglītības finansēšanai un 24% – saimnieciskajai darbībai. Pilsētas budžeta 2024. gadam galvenās prioritātes ir vērienīgi ieguldījumi izglītībā, pilsētvides projektos un satiksmes infrastruktūrā, kā arī lielāka sociālā atbalsta nodrošināšana, iekšējās drošības paaugstināšana un mājokļu pieejamības uzlabošana iedzīvotājiem.

Rīgas pilsētas gada budžeta līdzekļu sadalījumā pa galvenajiem sektoriem klimatneitralitāte nav izdalīta kā atsevišķa kategorija, bet tā ir integrēta konkrētās aktivitātēs un projektos. Tie ietver sabiedriskā transporta pieslēguma punktus dzelzeļa stacijās, jaunu veloinfrastruktūru, lielus infrastruktūras projektus, izglītības un veselības aprūpes iestāžu atjaunošanu, lai uzlabotu to energoefektivitāti, un vides fondu. Atšķirību dēļ pārskata kategorijās pašlaik nav aprēķināta precīza klimata investīciju summa, kas būtu proporcionāla ŠEG samazinājumam.

Tomēr 1. tabulā ir apkopoti budžeta līdzekļi, kas piešķirti vides aizsardzībai, mājokļu un sabiedrisko telpu apsaimniekošanai, kā arī saimnieciskajai darbībai (tostarp sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanai). Vides aizsardzība ietver tādas aktivitātes kā dabas aizsardzība un gaisa kvalitātes monitorings. Mājokļu un sabiedrisko telpu apsaimniekošana ietver atkritumu apsaimniekošanu, zaļo zonu uzturēšanu, komunālo pakalpojumu sniegšanu un citas saistītās aktivitātes. Saimnieciskā darbība galvenokārt attiecas uz sabiedriskā transporta pakalpojumiem un ieguldījumiem jaunos infrastruktūras projektos.

¹Avots: https://www.sus.lv/sites/default/files/media/faili/3_gadu_parskats.pdf

²Avots: <https://www.riga.lv/lv/jaunums/rigas-budzets-2024-gada-vesturiski-lielakas-investicijas-izglitiba-transporta-un-pilsetvides-infrastruktura>

³RVP 2023. gada publiskais pārskats <https://www.riga.lv/lv/publiskais-parskats>

Pēdējo piecu gadu laikā šiem sektoriem paredzēti 27–30% no Rīgas budžeta līdzekļiem. Turklāt energoefektivitātes projekti ir integrēti veselības un izglītības sektoros, taču šie ieguldījumi nav atspoguļoti šajā tabulā.

Balstoties uz RVP Investīciju plānu 2023.–2025.gadam, 2. tabulā apkopoti dati par RVP pašreiz īstenošanas fāzē esošajiem un plānotajiem ar enerģētiku un klimatu saistītajiem investīciju projektiem.⁴ Investīciju projekti ir sadalīti galvenajās kategorijās un apakškategorijās saskaņā ar investīciju plānā izklāstītajiem uzdevumiem, lai sekmētu Rīgas attīstības programmas 2022.–2027. gadam mērķu sasniegšanu.

Rīgas klimata programma

2022. gadā Rīga uzsāka jaunu investīciju programmu, kas paredzēta klimata pasākumiem. Nepārtraukti uzlabojot Rīgas energopārvaldības sistēmas, ir izdevies ietaupīt summu, kas ir proporcionāla enerģijas patēriņa samazinājumam. No 10 miljoniem eiro, kas tika ietaupīti, īstenojot energoefektivitātes pasākumus un viedo pārvaldību, aptuveni 4 miljoni eiro tika piešķirti Rīgas klimata programmai, kuru pārrauga Rīgas Enerģētikas aģentūra.

Pēdējos gados šis finansējums tika izmantots iekštelpu apgaismojuma un ielu apgaismojuma nomaiņai, kā arī citām energoefektivitātes iniciatīvām. Pašlaik tiek izstrādāts projekts saules fotoelementu sistēmu uzstādīšanai valsts skolās, un šim mērķim budžetā paredzēti 2,5 milj. eiro.

1. tabula. Pašvaldības budžeta vēsturiskie dati un klimata pasākumu budžets

Budžeta dati	2019	2020	2021	2022	2023
Pašvaldības budžets (milj. EUR)	972	956	960,2	1 112,1	1 316,7
Pašvaldības budžets vides aizsardzībai (milj. EUR)	3,2	3,6	8,3	5,1	5,9
Pašvaldības budžets mājokļu un publisko telpu apsaimniekošanai (milj. EUR)	29,4	43,8	34,4	30,8	58,9
Pašvaldības budžets saimnieciskajai darbībai (milj. EUR)	257,3	212	229,2	259,3	318,7
Pašvaldības budžeta pasākumiem un projektiem, kas saistīti ar klimata politiku, procentuālais apmērs (%)	30%	27%	28%	27%	29%

2. tabula. Finansējuma avoti pa rīcības virzieniem 2023.–2025. gadā

Rīcības virzieni	Sektora apakšsadaļa (balstoties uz RVP Investīciju plānā 2023.–2025. gadam definētajām prioritātēm un uzdevumiem)	Esošais budžets, EUR		
		Projekti īstenošanas fāzē, EUR	Plānotie investīciju projekti, EUR	% no kopējām investīcijām
Transports	1.1. uzdevums "Padarīt sabiedrisko transportu par Rīgas mobilitātes mugurkaulu"	219178220	365317583	53,89%
	1.2. uzdevums "Ieviest mobilitātes hierarhiju"	14664127	27324923	3,87%
	1.3. uzdevums "Mobilitāti attīstīt sabalansēti"	26817225	14383250	3,80%
	1.4. uzdevums "Veidot ērtu un drošu mobilitāti daudzveidīgas publiskās ārtelpas attīstībai"		1250000	0,12%
	8.1. uzdevums "Integrēt starptautiskos multimodālos transporta mezglus pilsētas struktūrā"		1000000	0,09%

⁴ Aktuālā Investīciju plāna redakcija pieejama <https://www.rdpad.lv/strategija/attistibas-programma-2022-2027/ricibas-plans-un-investiciju-plans/>

Rīcības virzieni	Sektora apakšsadaļa (balstoties uz RVP Investīciju plānā 2023.–2025. gadam definētajām prioritātēm un uzdevumiem)	Esošais budžets, EUR		
		Projekti īstenošanas fāzē, EUR	Plānotie investīciju projekti, EUR	% no kopējām investīcijām
Apbūves vide	2.7. uzdevums "Veidot pilsētas iedzīvotājiem un viesiem drošu pilsētvidi"	9694186	5015886	1,36%
	4.7. uzdevums "Nodrošināt izglītības iestāžu infrastruktūras pieejamību"	72500000	4200000	7,07%
	5.1. uzdevums "Veidot un īstenot pārdomātu un uz vienlīdzīgiem nosacījumiem balstītu mājokļu programmu Rīgā"	2395000		0,22%
	5.2. uzdevums "Nodrošināt mājokļu pieejamību dažādām iedzīvotāju grupām"	210000		0,02%
	5.3. uzdevums "Veicināt kompleksu dzīvojamā fonda atjaunošanu un sekmēt dzīves telpas uzlabošanu"	4837447	27400000	2,97%
	6.1. uzdevums "Pilnveidot pašvaldības pakalpojumus, t.sk. turpināt e-pakalpojumu ieviešanu"	4393500		0,41%
	6.2. uzdevums "Uzlabot pašvaldības iestāžu un kapitālsabiedrību darbu, sadarbību un darbības koordinēšanu"	182114		0,02%
	6.3. uzdevums "Padarīt efektīvāku pašvaldības darbu, paaugstinot darbinieku kompetenci un uzlabojot darba apstākļus"	29623920	333500	2,76%
	6.5. uzdevums "Sekmēt vienotu komunikāciju, informācijas un datu pieejamību"	1045000	3000000	0,37%
	6.6. uzdevums "Veicināt iedzīvotāju un NVO līdzdalību pašvaldībai būtisku lēmumu pieņemšanā un funkciju īstenošanā"		173780	0,02%
	7.8. uzdevums "Veicināt veselības aprūpes pieejamību un uzlabot veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu infrastruktūru"	5541064	15882000	1,98%
	8.3. uzdevums "Stiprināt pilsētas sadarbības ekosistēmas un atbalstīt inovatīvas uzņēmējdarbības iniciatīvas"	2 202 200		0,20%
Energosistēmas	3.6. uzdevums "Mazināt klimata pārmaiņas"	4 736 448	43 473 031	4,44%
Zaļā infrastruktūra un dabā balstīti risinājumi	2.1. uzdevums "Attīstīt apkaimju centrus, veicinot publiskās ārtelpas funkcionālo daudzveidību"	5 299 324		0,49%
	2.2. uzdevums "Saglabāt, pilnveidot un ilgtspējīgi apsaimniekot zaļo infrastruktūru Rīgā"	1 235 640	28 416 393	2,73%
	3.1. uzdevums "Pilnveidot vides kvalitātes un klimata pārmaiņu ietekmes uzraudzības un sabiedrības informēšanas sistēmu"	281,159	390 000	0,06%
	3.3. uzdevums "Mazināt plūdu un krastu erozijas riskus"	3 378 950	32 638 625	3,32%

Rīcības virzieni	Sektora apakšsadaļa (balstoties uz RVP Investīciju plānā 2023.–2025. gadam definētajām prioritātēm un uzdevumiem)	Esošais budžets, EUR		
		Projekti īstenošanas fāzē, EUR	Plānotie investīciju projekti, EUR	% no kopējām investīcijām
	3.4. uzdevums "Nodrošināt iedzīvotājus ar kvalitatīviem un pieejamiem komunālajiem pakalpojumiem"	18 589 047	66 827 900	7,87%
Atkritumi un aprites ekonomika	3.5. uzdevums "Nodrošināt videi draudzīgas atkritumu saimniecības attīstību"	484 764	2 835 000	0,31%
	KOPĀ	427 289 334	657 381 871	

1.2 Modulis IP-A2: Stratēģiskās investīcijas un finansējuma novērtējums

A-2.1. Apraksts

Rīgas investīcijas un budžeta prioritātes tiek plānotas atbilstoši RVP stratēģijai un attīstības programmai⁵. Finansējums aktuālajā Rīgas IEKRP paredzētajiem pasākumiem un projektiem tiek nodrošināts katru gadu. Pašvaldība izmanto formālu procedūru, lai apkopotu priekšlikumus un lemtu par budžeta sadalījumu, ņemot vērā sektora specifiskos rādītājus.

Lai gan Rīgas IEKRP īstenošana jau ir integrēta pilsētas budžeta plānošanā, Klimata pilsētas līgumā ir noteikti vērienīgāki mērķi, kas jāsasniedz ātrāk. Papildus klimata pasākumu iekļaušanai visos sektoros kā horizontālās prioritātes, Rīga pievērsīs lielāku uzmanību klimata budžeta līdzekļu sadalei un pārvaldībai. Šo procesu pārvaldīs pilsētas izpilddirektors sadarbībā ar Finanšu departamentu un Pilsētas attīstības departamentu. Rīgas Enerģētikas aģentūra sniegs metodisko atbalstu, izmantojot vairāku ES finansēto projektu rezultātus.

Lai sasniegtu Rīcības plāna mērķus un nodrošinātu finansējumu, pašvaldība aktīvi sadarbosies ar valdību un iesaistīs citas ieinteresētās personas, kuru plāni un politika būtiski ietekmē SEG emisijas. Rīgas virzība uz klimatneitralitāti ir būtiska, lai sasniegtu valsts mēroga mērķus. Tādējādi pilsēta arī turpmāk gūt labumu no sinerģijas ar valsts finansētajām programmām, kas paredzētas Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā. Tomēr joprojām saglabāsies ievērojams finansējuma deficīts 40% apmērā (skaidrojumu skat. B daļā).

Ieņēmumi

Detalizēta informācija par RVP budžeta ieņēmumiem, izdevumiem un kapitālieguldījumiem publicēta gada pārskatā⁶. 2024.gadā RVP budžetā iekļāvuši 1 miljarda 354 miljonu eiro lielus ieņēmumus, kas ir par 162 miljoniem eiro vairāk nekā tika plānots iepriekšējā gadā. Ieņēmumu palielinājumu nosaka galvenokārt iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu plānotais pieaugums par 75 miljoniem eiro, pamatojoties uz Finanšu ministrijas makroekonomiskajām prognozēm. Pašvaldības budžetā pieaug arī ieņēmumi no valsts budžeta, galvenokārt pedagogu darba samaksas pieauguma ietekmē par 47 miljoniem eiro un no atbalsta Kundziņsalas pārvada būvniecībai par 23,5 miljoniem eiro.

RVP budžeta ieņēmumu galvenā daļa ir pamatbudžeta ieņēmumi. Saskaņā ar likumdošanas aktiem un RD saistošajiem noteikumiem RVP veic nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanu. Pamatbudžeta ieņēmumus galvenokārt veido:

- nodokļi, tostarp iedzīvotāju ienākuma nodoklis un nekustamā īpašuma nodoklis par zemi, ēkām, būvēm un mājokļiem;
- ar nodokļiem neapliekamie ienākumi, t.sk. valsts un pašvaldību nodevas, maksājumi par pašvaldības kapitāla izmantošanu un citi ienākumi (naudas sodi, īpašuma pārdošana u.c.).

RVP ir arī ieņēmumi no ziedojumiem un dāvinājumiem.

⁵ Detalizēts projektu un sasniedzamo rādītāju apraksts pieejams RVP Investīciju plānā 2024.–2027.gadam <https://www.rdpad.lv/strategija/attistibas-programma-2022-2027/ricibas-plans-un-investiciju-plans/>

⁶ RVP publiskais pārskats pieejams <https://www.riga.lv/lv/publiskais-parskats>

Izdevumi

Kopējie budžeta izdevumi 2024. gadā plānoti 1 545 milj. eiro apmērā, kas ir par 141 miljonu eiro vairāk nekā pērn. Stabilizējoties inflācijai, izdevumu dinamika ir piebremzējusies. Negatīvu ietekmi uz izdevumiem atstāj arī nevienmērīgā ES plānošanas dokumentu izstrāde un attiecīgi šo projektu realizācijas grafiki, kā arī pašvaldībai pieejamo finanšu resursu apjoms. RVP iemaksas pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā 2024. gadā pieauga par 8 miljoniem eiro jeb 6% un sasniedza 133 milj. eiro.

Rīgas ilgtermiņa **parāda** kopējā summa ir samazinājusies no 571,5 milj. eiro 2019. gadā līdz 546,2 milj. eiro 2023. gadā. Turklāt parāda īpatsvars salīdzinājumā ar RVP budžeta izdevumiem ir ievērojami samazinājies: no 59% 2019. gadā līdz 41% 2023. gadā. Ikgadējā parāda maksājumu daļa (pamatsumma un procentu likmes) veido aptuveni 10% no pašvaldības budžeta izdevumiem. Saskaņā ar *Standard&Poor* kredītreitingu Rīgas novērtējums atbilst A/Stabils/A-2 līmenim⁷.

	2019	2020	2021	2022	2023
RVP budžeta izdevumi, kopā	972,0	956,0	960,2	1112,1	1316,6
RVP parādsaistības (gada beigās), t. sk.:					
<i>Valsts aizdevumi</i>	219,9	250,9	292,8	321,6	362,6
<i>Eiropas Investīciju bankas (EIB) aizdevumi</i>	0	0	0	0	0
<i>Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas (ERAB) aizdevumi</i>	0	0	0	0	0
<i>Citi aizdevumi (komercbankas)</i>	351,6	312,8	269,5	228,8	183,6
Parādsaistības, % no kopējiem RVP budžeta izdevumiem	59%	59%	59%	49%	41%

Rīgas ekonomiskais profils angļu valodā pieejams <https://www.liveriga.com/en/invest/business-environment>

3. tabula. RVP ieņēmumu avotu saraksts

Ieņēmumu kategorija, 2023. gadā	RVP ieņēmumi, milj. EUR	% no RVP budžeta
Ieņēmumi no īpašuma nodokļiem	117,2	9,1%
Ieņēmumi no pašvaldības izsniegtajām atļaujām, licencēm u.tml. (būvatļaujas)	0,4	
Ieņēmumi no tirdzniecības apgrozījuma, akcīzes nodokļiem un citiem nodokļiem (tirdzniecības nodevas)	0,5	0,0
Ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa	797,6	62,1%
Granti un subsīdijas – valsts budžeta transferti bez ES fondiem	234,4	18,2%
Depozīti	4,1	0,08%

⁷Avots: RVP 2024. gada publiskais pārskats

4. tabula. RVP kapitāla avotu saraksts

Veids	Apjoms, milj. EUR	Līmenis	Apraksts
Valsts aizdevumi	68,3	Publisks	Valsts kases aizņēmumi
ES fondi	63,5	Publisks	Struktūrfondu līdzfinansējums granta formā
Nacionālie fondi	-	Publisks	-
Pašvaldības budžets (ieņēmumi kopā, t.sk, ES fondi)	1285,3	Publisks	Ienākumi no iedzīvotāju nodokļiem u.c. (skat. aprakstu augstāk)
Aizdevumi no privātajām un attīstības bankām	553	Komplekss	Parāda summa 2023. gadā

1.3 Modulis IP-A3: Šķēršļi klimata investīciju jomā

A-3.1. Apraksts

Lai sasniegtu Rīgas vērienīgos SEG emisiju samazināšanas mērķus, pašvaldībai ir jāpieņem efektīvi lēmumi un jārikojas ātri. Ņemot vērā politiku apjomīgo tvērumu un daudzās vietvaru prioritātes, galvenais šķērslis rīcībai klimata jomā ir laika trūkums. Pašreizējie lēmumu pieņemšanas procesi un finansēšanas mehānismi ir vairāk piemēroti pakāpeniskai attīstībai, nevis radikālām pārmaiņām, kas nepieciešamas, lai risinātu jautājumus, kuros iesaistītas vairākas ieinteresētās personas.

Neraugoties uz ierobežotajiem resursiem, Rīga uzskata, ka stingrāka rīcība klimata jomā ir iespēja uzlabot pārvaldību un padarīt komunikāciju efektīvāku un saistošāku. Plānojot pasākumus, kuros iesaistītas citas ieinteresētās personas, Rīga ņem vērā valsts līmeņa vērtēšanas pamatprincipus un dalībnieku gatavību sniegt ekonomisku ieguldījumu klimata pārmaiņu mazināšanā.

Balstoties uz Eiropas Komisijas 2023. gada 24. maija darba dokumentu SWD (2023) 614 final “*Recommendation for a COUNCIL RECOMMENDATION on the 2023 National Reform Programme of Latvia and delivering a Council opinion on the Stability Programme of Latvia*”⁸, Latvija ir panākusi dažādus uzlabojumus enerģētikas un klimata jomās, tomēr valsts līmenī ir vēl ļoti daudz dažādu izaicinājumu, kas skar arī RVP un tās izvirzītā klimatneitralitātes mērķa sasniegšanu.

Kā minēts dokumentā, tad Latvijas valdība ir novērsusi dažus no ierobežojumiem, kas skāra vēja elektrostaciju attīstību, tomēr Latvijai vēl būtu jāveic elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanas “zaļināšanas” pasākumi. Ir jāturpina attīstīt arī elektrotīkli, lai nodrošinātu pēc iespējas lielāku AER enerģijas īpatsvaru, kā arī kopienų veidošanu.

Eiropas Komisijas darba dokumentā ir uzskaitīti vēl šādi šķēršļi:

- Latvijā ir zems kredītēšanas pieaugums ilgtermiņā, ko izskaidro vairākas strukturālas problēmas. Latvijas MVU ir grūtāk saņemt kredītus nekā citās eirozonas valstīs. Kā norāda banku sektors, galvenie šķēršļi ir to augstākais kredītrisks un ēnu ekonomikā strādājošo komersantu izplatība. Tomēr uzņēmumu aptaujas norāda uz citiem kredītēšanas šķēršļiem: apgrūtināto dokumentu kārtošanu, stingrām nodrošinājuma prasībām un augstām kredīta izmaksām. Latvijas kredītņēmēji maksā vienas no augstākajām procentu likmēm eirozonā. Banku sektorā skaidro, ka tas saistīts ar augstajām izmaksām, kas saistītas ar zemām kredītu atgūšanas likmēm, savukārt Latvijas Banka pieļauj, ka augsto procentu likmju cēlonis varētu būt konkurences trūkums banku sektorā. Nesenā procentu likmju palielināšana ir palielinājusi Latvijas banku starpību starp kredītu un noguldījumu likmēm, un pēdējās gandrīz nav mainījušās. Šī attīstība, iespējams, vēl vairāk rada bažas par konkurences trūkumu Latvijas banku sektorā.
- Latvija ieņem trešo vietu finanšu ierobežoto uzņēmumu īpatsvarā ES, un tajā ir lielākais to uzņēmumu īpatsvars ES (30%), kas ziņo, ka pēdējo trīs gadu laikā ir ieguldījuši pārāk maz. Faktori, kas izskaidro Latvijas slikto finansējuma pieejamību, ir pastāvīgi augstās procentu likmes, augstās nodrošinājuma izmaksas un uzņēmumu kredītu deficīts, kas pēdējo sešu gadu laikā ir samazinājies par 20%.
- Lai gan zaļās pārejas paātrinājums kopš Krievijas iebrukuma Ukrainā ir kļuvis pamanāmāks, tikai 15% MVU norāda, ka tiem ir konkrēta stratēģija, lai samazinātu oglekļa pēdas nospiedumu un kļūtu par klimatneitrālu

⁸ Avots: https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2023-05/LV_SWD_2023_614_en.pdf

uzņēmumu. 63% no MVU nepiedāvā ne videi draudzīgus produktus, ne pakalpojumus (salīdzinājumā ar ES vidējo rādītāju 54%).

Lai Latvijas pašvaldības, tai skaitā RVP, varētu pilnvērtīgi nodrošināt nepieciešamās investīcijas klimatneitralitātes mērķu sasniegšanai un motivēto to darīt arī Rīgas uzņēmējus un pakalpojumu sniedzējus, ir nepieciešams novērst dažādus šķēršļus: sākot no strukturālajiem un politikas līdz ekonomiskiem un finanšu šķēršļiem. Daudzus no zemāk tabulā uzskaitītajiem izaicinājumiem RVP varētu novērst ar atbalstu no valsts pārvaldes (nozaru ministrijām), kas nosaka dažādas nacionālās politikas un atbalsta mehānismus.

5. tabula. Šķēršļi klimata investīciju jomā

Finansiālie šķēršļi klimatneitralitātes sasniegšanai	Šķēršļu tipi	Apraksts	Sektors un iesaistītās ieinteresētās personas
Sākotnējie kapitāla izdevumi	Strukturālie šķēršļi	Nepietiekama vai novecojusi infrastruktūra, kur nepieciešams veikt strukturālus uzlabojumus un kas sadārdzina sākotnējās investīcijas, piemēram, pašvaldības un daudzdzīvokļu ēkām ir nepieciešams veikt strukturālos uzlabojumus, lai ēkas varētu siltināt. Sliktā tehniskā stāvoklī atrodas arī ūdenssaimniecības infrastruktūra.	Sektori: enerģijas ražošana; sabiedriskais transports; pašvaldības infrastruktūra; energoefektivitāte ēkās Ieinteresētās personas: kopienas, uzņēmumi, kas būtu gatavi investēt AER iekārtās; ēku īpašnieki; Rīgas satiksme Risinājumi: Sadarbība ar valsts līmeņa ieinteresētajām personām, lai izstrādātu efektīvus finanšu instrumentus un aizdevumu politikas. Aktīva dalība publiskā finansējuma programmās. Sadarbība ar bankām, lai saņemtu izdevīgus aizdevumus.
Sākotnējie kapitāla izdevumi	Strukturālie šķēršļi	Ierobežota pieeja tehnoloģijām vai to pielāgošanas iespējas Rīgas vajadzībām.	Sektori: enerģijas ražošana. Ieinteresētās personas: siltumapgādes operatori. Risinājumi: Dalība inovāciju projektos; kopīga elektrifikācijas stratēģija, ko veicina valsts līmeņa ieinteresētās personas.
Sākotnējie kapitāla izdevumi	Politikas šķēršļi	Skaidra, paredzama un ilgtspējīga normatīvā ietvara trūkums, kas motivētu investorus investēt ar klimata jautājumiem saistītos projektos. Ierobežotas iespējas pašvaldībai piesaistīt finansējumu no ārējiem avotiem, piemēram, Eiropas Investīciju bankas.	Sektori: enerģijas ražošana; energoefektivitāte ēkās Ieinteresētās personas: kopienas, uzņēmumi, kas būtu gatavi investēt AER iekārtās; energoefektivitātes projektu attīstītāji; pašvaldības struktūrvienības; nozares ministrijas Risinājumi: Koordinācija starp dažādām iestādēm un politikas līmeņiem. Nacionālā Enerģētikas un klimata plāna īstenošana.
Sākotnējie kapitāla izdevumi	Politikas šķēršļi	Laiku un resursu ietilpīgi atļauju un saskaņojumu procesi, kas pagarina projektu ieviešanu	Sektori: transports un mobilitāte (piemēram, elektrozūzlādes stacijas); daudzdzīvokļu ēku atjaunošana u.c. Ieinteresētās personas: PAD, nozares ministrijas, namu

Finansiālie šķēršļi klimatneitralitātes sasniegšanai	Šķēršļu tipi	Apraksts	Sektors un iesaistītās ieinteresētās personas
			apsaimniekotāji, uzlādes staciju un citu projektu attīstītāji Risinājumi: Politikas dialogi par vienkāršotām un pārredzamām procedūrām un iepirkumiem, vienošanās par tehnoloģiskajiem standartiem.
Sākotnējie kapitāla izdevumi	Ekonomiskie šķēršļi	Ja klimatneitrālo risinājumu izmaksas ir dārgākas un nav konkurētspējīgas, salīdzinot ar tradicionālajiem risinājumiem, ir grūtāk panākt, ka lēmumu pieņēmēji pieņem lēmumu par labu videi draudzīgākiem risinājumiem.	Sektori: transports un mobilitāte; ēku energoefektivitāte; enerģijas ražošana; atkritumu apsaimniekošana un aprītes ekonomika u.c. Ieinteresētās personas: investori, projektu attīstītāji, politiķi, ieviesēji, ēku īpašnieki u.c. Risinājumi: Papildu ieguvumu un vides izmaksu pilnas vērtības aplēse, ilgtermiņa plānošana.
Tirgus šķēršļi	Ekonomiskie šķēršļi	Ierobežots pieprasījums un zema informētība ierobežo ilgtspējīgu uzņēmumu izveidi un attīstību.	Sektori: elektroenerģijas ražošana; transports un mobilitāte Ieinteresētās personas: iedzīvotāji, uzņēmēji, pakalpojumu sniedzēji, projektu attīstītāji Risinājumi: ES līmeņa iniciatīvu pieņemšana attiecībā uz ilgtspējas ziņošanu un uzticamības pārbaudi. Darbs ar plašsaziņas līdzekļiem un kontaktu veidošana.
Finansējuma pieejamība	Finanšu šķēršļi	Ierobežota pieeja finanšu tirgiem vai finansējuma avotiem var kavēt klimata investīcijas.	Sektori: visi sektori Ieinteresētās personas: pašvaldība; Finanšu ministrija; bankas; citi aizdevēji Risinājumi: Konkrētu ieguldījumu prioritāšu iekļaušana nozaru un reģionālajā politikā. Interesu aizstāvība valsts un ES institūcijās.
Piemērotu un mērogotu finanšu instrumentu trūkums	Finanšu šķēršļi	Nepietiekama finanšu instrumentu pieejamība ierobežo iespējas mērogot tādus projektus kā daudzdzīvokļu ēku atjaunošana u.c.	Sektori: energoefektivitātes projekti dažādos sektoros Ieinteresētās personas: ministrijas; projektu attīstītāji; finansētāji Risinājumi: Standartizētu risinājumu sagatavošana, kas samazina administratīvās un plānošanas izmaksas; koncentrēšanās uz iedzīvotāju iniciatīvām un vietēja mēroga sadarbību.

Finansiālie šķēršļi klimatneitralitātes sasniegšanai	Šķēršļu tipi	Apraksts	Sektors un iesaistītās ieinteresētās personas
Budžeta ierobežojumi	Fiskāls šķērslis	Pilsētām bieži nākas saskarties ar budžeta ierobežojumiem, kas padara grūtu pietiekamu līdzekļu piešķiršanu klimata projektiem.	Sektori: visi Ieinteresētās personas: pašvaldība; iedzīvotāji; uzņēmēji u.c. Risinājumi: Klimata budžeta izstrādāšana pašvaldībā; ciešāka sadarbība ar privāto sektoru.

2 B daļa – Investīciju ceļi, virzoties uz klimatneitralitāti 2030. gadā

2.1 Modulis IP-B1: Klimatneitralitātes izmaksu scenāriji

B-1.1. Apraksts

Klimata pilsētas līguma Rīcības plānā ir ieskicētas **31 rīcības virziens, un kopējās izmaksas tiek lēstas 2,8 miljardu eiro apmērā**, neieskaitot atkritumu apsaimniekošanas un pielāgošanās sektorus. Sadarbībā ar galvenajām ieinteresētajām personām tika aplēstas katras rīcības izmaksas, izvērtējot, kuras tehnoloģijas un projekti būtu īstenojami, lai sasniegtu konkrētus SEG emisiju samazināšanas mērķus attiecīgajos sektoros. Liela daļa šo pasākumu ir izriet no esošajām attīstības programmām un investīciju plāniem, un to izmaksu aplēses ir pārņemtas no attiecīgajiem aprēķiniem.

Ņemot vērā ievērojami augstākos SEG emisiju samazināšanas mērķus salīdzinājumā ar esošo politiku, Rīgas Enerģētikas aģentūra aplēsa papildu pasākumu izmaksas, pamatojoties uz pieņēmumiem par pakalpojumu un tehnoloģiju cenu diapazonu.

Rīgas izmaksu scenāriji izstrādāti, balstoties uz šiem trim galvenajiem plāniem:

1. Nacionālais Enerģētikas un klimata plāns 2021.–2030. gadam (NEKP) (aktualizēts 2024. gadā);
2. Rīgas attīstības programmas 2021.–2027. gadam investīciju plāns;
3. Komunikācija ar komunālo pakalpojumu uzņēmumiem, izmantojot to vidēja termiņa stratēģijas.

NEKP aptver visas valsts mērķus un pasākumus, un tā kopējās izmaksas tiek lēstas 14,7 miljardu eiro apmērā. Priekšlikums izmantot 40% (5,88 miljardus eiro) no šī publiskā finansējuma. Ņemot vērā, ka Rīga rada aptuveni vienu ceturto daļu no Latvijas kopējām SEG emisijām un ka atsevišķos sektoros, piemēram, atkritumu apsaimniekošanas, zemes izmantošanas, pielāgošanās klimata pārmaiņām un rūpniecības, ir jāturpina pilnveidošanās, Rīgas aplēstās izmaksas aptuveni 3 miljardu eiro apmērā šķiet samērīgas.

Rīgas Investīciju plāns tiek aktualizēts katru gadu uz trim gadiem (2024.–2026.). Pašreizējā plāna kopējās izmaksas ir aptuveni 2,5 miljardi eiro. Klimata un vides pasākumu īpatsvars šajā trīs gadu plānā ir 18,6% jeb 376 miljoni eiro. Tomēr daudzi infrastruktūras, mobilitātes un ēku renovācijas projekti, kas paredzēti citās budžeta prioritātēs, veicina emisiju samazināšanu. Tādējādi ar klimata un enerģētikas mērķiem saistīto investīciju kopējais īpatsvars ir vismaz 30%.

ES Kohēzijas programmas un Atveseļošanas un noturības mehānisma līdzekļi pašlaik veido lielāko daļu papildu publiskā finansējuma. Programmas *Life*, *Interreg* un "Apvārtnis Eiropa" sniedz būtisku ieguldījumu Rīgas klimatneitralitātes politikas, inovāciju un pilotprojektu attīstīšanā. Saskaņā ar Latvijas nacionālā kontaktpunkta sniegto informāciju Rīgas Enerģētikas aģentūra ir līderis klimata un enerģētikas projektu finansējuma apguvē programmā "Apvārtnis Eiropa". Pēc Rīgas pievienošanās ES klimatneitrālo viedpilsētu programmai ir palielinājies projektu sekmīguma līmenis.

Kopējais mērķa "Zaļāka Eiropa" prioritātei pieejamais Kohēzijas programmas 2021.–2027. gadam finansējums ir 1 089 miljardi eiro. Turklāt no Atveseļošanas un noturības mehānisma ir piešķirti 676 miljoni eiro klimata pasākumiem un 135 miljoni eiro enerģētikas sistēmu pārveidošanai. Liela daļa no šī finansējuma ir piešķirta Rīgā īstenojamiem projektiem; ņemot vērā pašreiz notiekošos konkursus un vairākas programmas, kas ir plānošanas

stadijā, pagaidām nav iespējams aplēst kopējo Rīgas klimata pasākumos ieguldītā ES finansējuma apmēru. Diskusijas par finansējuma prioritātēm plānošanas periodam pēc 2027. gada vēl ir tikai sākušās.

Saskaņā ar bāzes scenāriju rīcības virzienu kopējās izmaksas ievērojami pārsniedz valsts sektorā plānotos ieguldījumus. **Finansējuma deficīts tiek lēsts vismaz 40% jeb aptuveni 1,12 miljardu eiro apmērā.** Lai gan tiek prognozēts, ka valsts ieguldījumi infrastruktūrā šajā periodā pārsniegs 2 miljardus eiro, šo projektu īstenošana nepietiekami sekmē rīcības plānā noteikto emisiju samazināšanas mērķu sasniegšanu. Izmaksu struktūra dažādos sektoros atšķiras atkarībā no publiskā un privātā sektora ieguldījumu, banku aizdevumu un ieinteresēto personu ieguldījumu īpatsvara.

Pašvaldību infrastruktūras jomā kapitālieguldījumu ziņā visapjomīgākie projekti būs saistīti ar ielu apgaismojuma modernizāciju un sabiedrisko ēku renovāciju. Ielu apgaismojuma projekti tiks finansēti, slēdzot publiskās un privātās partnerības (PPP) līgumus, kuru kopējās izmaksas nepārsniegs pašreizējos izdevumus par elektroenerģiju, kas jau tiek segti no pašvaldības budžeta. Sabiedrisko ēku renovāciju, tostarp AER tehnoloģijas, finansēs pati pašvaldība.

Šajā sektorā projekti, kurus plānots īstenot līdz 2027. gadam, jau ir iekļauti paredzētajās izmaksās. Tādējādi pašvaldība ir nodrošinājusi, ka tās infrastruktūras dekarbonizācijas pasākumus neapgrūtina būtiski finansējuma ierobežojumi.

Tabulā zemāk ir apkopotas katra rīcības virziena indikatīvās investīcijas. Plānotās investīcijas atkritumu apsaimniekošanas un aprītes ekonomikas sektorā identificētajiem rīcības virzieniem, kā arī CO₂ piesaistei un SEG emisiju mazināšanas pasākumiem no mežsaimniecības sektora tiks iekļautas pēc 2–3 gadiem, kad Rīcības plāns un Investīciju plāns tiks pārskatīti.

Darbības izmaksas ir pieņemtas katram rīcības virzienam individuāli. Kapitāla izdevumi (CAPEX) ir aprēķināti visām ieinteresētajām personām (pēc to veida), savukārt saimnieciskās darbības izmaksas (OPEX) ir precīzi aprēķinātas tikai pašvaldībai un tās struktūrvienībām.

6. tabula. Izmaksu aprēķini pa sektoriem

Rīcības virzieni	Rīcība / rādītājs	Ieviešanas izmaksas / CAPEX, EUR	Pamatdarbības izmaksas	Tiešās ietekmes (emisiju samazinājums)*	Netiešās ietekmes (papildu ieguvumi)*
Pašvaldības infrastruktūra	P1: Energopārvaldības sistēmas nepārtraukta uzlabošana		2 450 000 (pastāvīgais finansējums no pašvaldības budžeta – 350 000 gadā)	Enerģijas ietaupījums: 15 939 MWh; CO ₂ samazinājums: 2 311 tCO ₂	Ietaupījumi, kas tiek izmantoti ieguldījumiem energoefektīvās ēkās. Uzlabota īpašuma pārvaldība un datu apmaiņa starp pašvaldības iestādēm.
	P2: 100% atjaunīgās siltumenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās	2 475 000 (investīciju periods – 5 gadi)	25 000 (administratīvās izmaksas)	AER: 150 006 MWh; CO ₂ samazinājums: 21 751 tCO ₂	Novecojušo apkures iekārtu nomaiņa; labāks klimats iekštelpās.
	P3: 100% atjaunīgās elektroenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās	9 465 000 (investīciju periods – 7 gadi)	35 000 (administratīvās izmaksas)	AER: 327 298 MWh; CO ₂ samazinājums: 35 675 tCO ₂	Viedākas un atjaunotas ēkas ar labāku iekštelpu klimatu.
	P4: Pašvaldības ēku atjaunošanas plāna līdz 2030. gadam izstrāde un sistemātiska ēku atjaunošana.	59 950 000 (investīciju periods – 7 gadi)	50 000 (administratīvās izmaksas)	Enerģijas ietaupījums: 19 000 MWh; CO ₂ samazinājums: 5 016 tCO ₂	Uzlabota kvalitatīvu sabiedrisko telpu pieejamība Rīgas iedzīvotājiem.

Rīcības virzieni	Rīcība / rādītājs	Ieviešanas izmaksas / CAPEX, EUR	Pamatdarbības izmaksas	Tiešās ietekmes (emisiju samazinājums)*	Netiešās ietekmes (papildu ieguvumi)*
	P5: Ielu apgaismojuma modernizācija	90 000 000 (investīciju periods – 6 gadi)	Netiek aprēķinātas	Enerģijas ietaupījums: 13 328 MWh; CO ₂ samazinājums: 1 788 tCO ₂	Uzlabota drošība uz ielām un ielu dizains.
	P6: Nodrošināt 100% apmērā atjaunīgās elektroenerģijas izmantošanu ielu apgaismojuma, luksoforu un pulksteņu darbināšanai 2030. gadā		616 000 (elektroenerģijas izmaksas)	AER: 17 445 MWh; CO ₂ samazinājums: 1 901 tCO ₂	Uzlabota publiskā infrastruktūra un ielu dizains.
	P7: Datu uzskaites sistēmas izveide par pašvaldības autoparku un transportlīdzekļu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana		91 000 (izstrādes un uzturēšanas izmaksas 7 gados)	Enerģijas ietaupījums: 963 MWh; CO ₂ samazinājums: 253 tCO ₂	Izmaksu ietaupījums un transportlīdzekļu iepirkumu un ekspluatācijas koordinēšana. Precīzi dati SEG inventarizāciju veikšanai.
	P8: Sabiedriskā transporta izmantošanas veicināšana darba vajadzībām pašvaldības darbinieku vidū		170 000 (2 gadi)	Enerģijas ietaupījums: 690 MWh; CO ₂ samazinājums: 181 tCO ₂	Izpratnes veicināšana, sabiedrības iesaistīšana klimatneitrālas mobilitātes praktizēšanā.
	P9: Pāreja uz bezemisiju transportlīdzekļiem kapitālsabiedrībās, pašvaldības iestādēs	600 000 (investīciju periods 6 gadi)	Netiek aprēķinātas	Enerģijas ietaupījums: 823 MWh; AER: 12 000 MWh; CO ₂ samazinājums: 3 402 tCO ₂	Efektīvs autoparks, vienoti standarti visām pašvaldības iestādēm.
	P10: Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu energoefektivitāte un AER izmantošana	39 000 000 (investīciju periods 7 gadi)	Netiek aprēķinātas	CO ₂ samazinājums: 2780 tCO ₂ e	Atbilstība ES normatīvajiem aktiem; augstāki vides kvalitātes standarti.
Enerģijas ražošana	E1: Bezemisiju tehnoloģiju un AER pieauguma veicināšana centralizētajā siltumapgādē	75 000 000 (investīciju periods 7 gadi)	Netiek aprēķinātas	AER: 768 855 MWh; CO ₂ samazinājums: 121 180 tCO ₂	Gāzes apkures katlu nomaiņa. Inovācijas centralizētās siltumapgādes sektorā.
	E2: Nodrošināt jaunu klientu pieslēgšanu CSS		2 100 000 (7 gadi)		Mazāks skaits individuālo risinājumu; zemāks gaisa piesārņojums; izveidota

Rīcības virzieni	Rīcība / rādītājs	Ieviešanas izmaksas / CAPEX, EUR	Pamatdarbības izmaksas	Tiešās ietekmes (emisiju samazinājums)*	Netiešās ietekmes (papildu ieguvumi)*
					siltumapgādes zonu karte.
	E3: Siltumenerģijas ražošanas un pārvades efektivitātes paaugstināšana un siltumapgādes sistēmas digitalizācija	8 000 000 (investīciju periods 7 gadi)	Netiek aprēķinātas	Enerģijas ietaupījums: 5 000 MWh; CO ₂ samazinājums: 1 320 tCO ₂	Izmaksu ietaupījums, uzlaboti darba apstākļi.
	E4: Pakāpeniska pāreja uz 4. paaudzes siltumapgādes sistēmu	240 000 (investīciju periods 7 gadi)	Netiek aprēķinātas	Enerģijas ietaupījums: 650 MWh; CO ₂ samazinājums: 172 tCO ₂	Sadarbība ar nekustamā īpašuma attīstītājiem, sinerģija ar inovāciju projektiem.
	E5: Inovatīvu pilotprojektu īstenošana	10 300 000 (investīciju periods – 7 gadi)	Netiek aprēķinātas	<i>Iekļauts E1</i>	Nostiprināta sadarbība ar starptautiskajiem partneriem, apmācību un paraugprojekti.
	E6: Veicināt elektrifikāciju, AER izmantošanu decentralizētā siltumapgādē vai pieslēgšanos CSS	134 000 000 (investīciju periods – 5 gadi)	Netiek aprēķinātas	AER: 364 506 MWh; CO ₂ samazinājums: 86 199 tCO ₂	Rūpnieciskā energoefektivitāte; sarežģīti pilsētplānošanas risinājumi.
	E7: Veicināt AER izmantošanu elektroenerģijas ražošanā Rīgas vajadzībām	470 000 000 (investīciju periods – 7 gadi)	Netiek aprēķinātas	AER: 1446931 MWh; CO ₂ samazinājums: 157 716 tCO ₂	RES ražošanas integrēšana pilsētu sistēmās; ilgtspējīga zemes izmantošana.
Daudzdzīvokļu ēkas	Dz1: Informācijas un datu pieejamības uzlabošana par daudzdzīvokļu ēku energoefektivitāti		700 000 (7 gadi)	Enerģijas ietaupījums: 4 492 MWh; CO ₂ samazinājums: 1 186 tCO ₂	Efektīvāka datu apmaiņa finanšu plānošanas vajadzībām; caurskatāma komunikācija ar ieinteresētajām personām.
	Dz2: Normatīvo aktu pārskatīšana daudzdzīvokļu ēku atjaunošanas tempu palielināšanai Rīgā		700 000 (7 gadi)	Enerģijas ietaupījums: 2 246 MWh; CO ₂ samazinājums: 593 tCO ₂	Pilsētas pārvaldības uzlabošana, standartizētu procesu paātrināšana.
	Dz3: Iedzīvotāju iesaiste daudzdzīvokļu ēku atjaunošanā	318 000 000 (investīciju periods – 7 gadi)	Netiek aprēķinātas	Enerģijas ietaupījums: 133 505 MWh; CO ₂ samazinājums: 19 358 tCO ₂	Dzīvojamās vides un pilsētvides kvalitātes uzlabošana.

Rīcības virzieni	Rīcība / rādītājs	Ieviešanas izmaksas / CAPEX, EUR	Pamatdarbības izmaksas	Tiešās ietekmes (emisiju samazinājums)*	Netiešās ietekmes (papildu ieguvumi)*
	Dz4: Rīgas energoefektivitātes fonda izveide	29 000 000 (investīciju periods 5 gadi)	Netiek aprēķinātas	<i>Iekļauts Dz3</i>	Iespēja mērogot ēku atjaunošanu.
	Dz5: Jaunu standartizētu risinājumu pētīšana un īstenošana ēku atjaunošanai, samazinot ēku atjaunošanas izmaksas		1 200 000 (investīciju periods 6 gadi)	AER: 2 500 MWh; CO ₂ samazinājums: 273 tCO ₂	Izmaksu ietaupījums; aprites ekonomikas principu ieviešana; īsāki projekta cikli.
Transports un mobilitāte	T1: Pilsētplānošana, vērsta uz mērķi veidot pilsētu, kuras iedzīvotāji un viesi ir mazāk atkarīgi no privātajām automašīnām	42 000 000 (investīciju periods 7 gadi)	Netiek aprēķinātas	Enerģijas ietaupījums: 518 000 MWh; CO ₂ samazinājums: 126 840 tCO ₂	Kvalitatīvas publiskās telpas; pārveidoti ielu tīkli.
	T2: Pasākumi attālināta darba veicināšanai un e-pakalpojumu pieejamības palielināšanai		840 000 (investīciju periods 3 gadi)	<i>Iekļauts T1</i>	Laika plānošana un tīklošanās; mazāka ietekme uz satiksmes plūsmu.
	T3: Aktīva dzīvesveida un velosipēdu izmantošanas veicināšana	420 000 000 (investīciju periods 7 gadi)	Netiek aprēķinātas	Enerģijas ietaupījums: 288 400 MWh; CO ₂ samazinājums: 77 000 tCO ₂	Uzmanības pievēršana dzīvesveida izmaiņām un "mīkstajai" mobilitātei.
	T4: Ar sabiedrisko transportu veikto pasažieru braucienu īpatsvara palielināšana ikdienā	1 036 000 000 (investīciju periods 7 gadi)	Netiek aprēķinātas	Enerģijas ietaupījums: 519 960 MWh; CO ₂ samazinājums: 138 880 tCO ₂	Ērtāki braucieni sabiedriskajā transportā; izmaksu ietaupījums; labāk savienotas pilsētas apkaimes.
	T5: Ierobežojumi privātajam transportam		112 000 (4 gadi)	Enerģijas ietaupījums: 280 000 MWh; CO ₂ samazinājums: 72 800 tCO ₂	Papildu ienākumi pašvaldības rīcībai klimata jomā. Labāk plānotas publiskās telpas.
	T6: Citi pasākumi vieglo automašīnu izmantošanas samazināšanai	28 000 000 (investīciju periods 3 gadi)	Netiek aprēķinātas	Enerģijas ietaupījums: 212 400 MWh; CO ₂ samazinājums: 85 680 tCO ₂	–
	T7: Elektrifikācijas veicināšana privātajā transportā	1 500 000 (privātie uzņēmumi;	Netiek aprēķinātas	Enerģijas ietaupījums: 101 000 MWh; AER 14 200 MWh;	Elektrotīklu modernizācija. Līdzsvarota attīstība visās apkaimēs.

Rīcības virzieni	Rīcība / rādītājs	Ieviešanas izmaksas / CAPEX, EUR	Pamatdarbības izmaksas	Tiešās ietekmes (emisiju samazinājums)*	Netiešās ietekmes (papildu ieguvumi)*
	un pakalpojumu sniegšanā	ieguldījumu periods – 7 gadi)		CO ₂ samazinājums: 24 000 tCO ₂	
	T8: Pašvaldības funkciju nodrošinošo transportlīdzekļu pakāpeniska pāreja uz tīrām tehnoloģijām	3 000 000 (investīciju periods 5 gadi)	Netiek aprēķinātas	AER: 80 000 MWh; CO ₂ samazinājums: 28 200 tCO ₂	Uzlabota gaisa kvalitāte un darba apstākļi.
	T9: Mobilitātes datu apkopošana un ieviesto pasākumu monitorings		3 000 000 (investīciju periods – 4 gadi);		Augstāka pašvaldības kapacitāte digitālo risinājumu izstrādē. Dati SEG inventarizācijai, klimata budžeta plānošanai un transporta modelēšanai.

7. tabula. Kapitāla ietilpīgi projekti

Rīcības virzieni	Rīcība / rādītājs				
Pašvaldības infrastruktūra	P4: Sabiedrisko ēku renovācija	Kapitāla izdevumi (CAPEX) (milj. EUR)	Pamatdarbības izdevumi (OPEX) (milj. EUR)	Izmaksu efektivitāte (EUR/tCO₂e)	Ieguldījumi (sadalījums pēc avotiem vai ieinteresētajām personām)
		60	Netiek aprēķinātas	11 962 EUR/tCO ₂ e	100% no pašvaldības, t.sk. no ES fondu līdzekļiem
		Projekta apraksts: Rīga īsteno visaptverošu sabiedrisko ēku atjaunošanas plānu – paaugstinās ēku energoefektivitāti, nodrošinās bezizmešu tehnoloģiju ieviešanu un uzlabos iekštelpu vides kvalitāti. Mērķis ir atjaunot desmit lielākas ēkas gadā. Finansējums tiks piesaistīts no dažādiem avotiem: papildus ikgadējam pašvaldības budžeta piešķirumam, Rīga pieteiksies ES fondu finansējumam (Kohēzijas programmai u.c.).			

Rīcības virzieni	Rīcība / rādītājs				
Pašvaldības infrastruktūra	P5: Ielu apgaismojuma modernizācija	Kapitāla izdevumi (CAPEX) (milj. EUR)	Pamatdarbības izdevumi (OPEX) (milj. EUR)	Izmaksu efektivitāte (EUR/tCO₂e)	Ieguldījumi (sadalījums pēc avotiem vai ieinteresētajām personām)
		90	PPP līgumos paredzētās elektroenerģijas izmaksas	50 336 EUR/tCO ₂ e	100% no pašvaldības
		Projekta apraksts: Ielu apgaismojuma modernizācijas ietvaros novecojušās lampas tiks nomainītas pret LED lampām, un tiks uzstādīta papildu infrastruktūra. Projekts tiks īstenots kā ilgtermiņa publiskā un privātā sektora partnerības projekts. Tā kopējās izmaksas sasniegs 160 miljonus eiro (90 milj. eiro līdz 2030. gadam). Finansējums tiks nodrošināts no pašvaldības budžeta – tas būs mazāks nekā ikgadējie izdevumi par elektroenerģiju, tādējādi šī modernizācijas projekta rezultātā samazināsies kopējās izmaksas, tiks izveidota jauna infrastruktūra un uzlabots ielu dizains un drošība. Šī publiskā un privātā sektora partnerības projekta izstrāde tiks pabeigta 2025. gadā.			

Rīcības virzieni	Rīcība / rādītājs				
Pašvaldības infrastruktūra	P10: Energoefektivitāte un AER	Kapitāla izdevumi	Pamatdarbības izdevumi	Izmaksu efektivitāte (EUR/tCO₂e)	Ieguldījumi (sadalījums pēc avotiem vai ieinteresētajām personām)

	izmantošana notekūdeņu attīrīšanas stacijās	(CAPEX) (milj. EUR)	(OPEX) (milj. EUR)		
		39	Netiek aprēķinātas	14 029 EUR/tCO _{2e}	100 % no pašvaldības uzņēmuma budžeta, t.sk. valsts finanšu iestādes dotācija vai bankas aizdevums
		Projekta apraksts: Rīgas komunālo pakalpojumu uzņēmums investēs atjaunīgās elektroenerģijas ražošanā (saules enerģija un biogāze) un notekūdeņu attīrīšanas iekārtās. Projekta īstenošanas rezultātā paaugstināsies notekūdeņu attīrīšanas infrastruktūras efektivitāte, tostarp samazināsies tiešās SEG emisijas no notekūdeņu attīrīšanas procesa, kā arī ar enerģiju saistītās emisijas saskaņā ar ES direktīvām. Finansējums tiks iegūts no uzņēmuma ienākumiem un valsts pārvaldītajiem finanšu instrumentiem, kas paredzēti energoefektivitātes uzlabošanai rūpniecības nozarē.			

Rīcības virzieni	Rīcība / rādītājs				
Enerģijas ražošana	E1: Bezemisiju tehnoloģiju un AER izmantošanas veicināšana centralizētajā siltumapgādē	Kapitāla izdevumi (CAPEX) (milj. EUR)	Pamatdarbības izdevumi (OPEX) (milj. EUR)	Izmaksu efektivitāte (EUR/tCO_{2e})	Ieguldījumi (sadalījums pēc avotiem vai ieinteresētajām personām)
		75	Netiek aprēķinātas	619 EUR/tCO _{2e}	30% no pašvaldības uzņēmuma; 20% no valstij piederoša enerģētikas uzņēmuma un 50% no ES fondu līdzekļiem.
		Projekta apraksts: Rīgas centralizētās siltumapgādes uzņēmums un Latvijas nacionālais enerģētikas uzņēmums AS "Latvenergo" īsteno projektus ar mērķi samazināt dabasgāzes izmantošanu centralizētajā siltumapgādē. Aptuveni 45 miljoni eiro tiks ieguldīti, lai nomainītu mazākas katlu mājas un koģenerācijas stacijas ar bezemisiju tehnoloģijām, atlikumsiltuma atkārtotas izmantošanas vai biomasas tehnoloģijām. Atlikušie 30 miljoni eiro tiks ieguldīti AS "Latvenergo" Rīgas termoelektrostaciju elektrifikācijā un modernizācijā. Tā kā šie pasākumi ir ļoti svarīgi, lai sasniegtu valsts līmeņa mērķus, 50% finansējuma iespējams saņemt ES dotāciju veidā.			

Rīcības virzieni	Rīcība / rādītājs				
Enerģijas ražošana	E6: Veicināt elektrifikāciju, AER izmantošanu decentralizētajā siltumapgādē vai pieslēgšanos CSS	Kapitāla izdevumi (CAPEX) (milj. EUR)	Pamatdarbības izdevumi (OPEX) (milj. EUR)	Izmaksu efektivitāte (EUR/tCO_{2e})	Ieguldījumi (sadalījums pēc avotiem vai ieinteresētajām personām)
		134	Netiek aprēķinātas	1555 EUR/tCO _{2e}	40% privātais finansējums; 30% publiskais finansējums, t.sk. ES

					<i>fondu līdzekļi; 30% aizdevumi, garantijas vai citi finanšu instrumenti</i>
		Projekta apraksts: Šīs rīcības mērķis ir aizstāt fosilā kurināmā izmantošanu rūpniecības, komerciālajā un mājokļu sektorā. Tas nozīmē, ka kopējo summu veido finansējums daudziem atsevišķiem projektiem, ko pārvalda dažādas ieinteresētās personas (uzņēmumi, īpašnieki, valsts iestādes). Pašvaldība piedalīsies šo pasākumu plānošanā un koordinēšanā.			

Rīcības virzieni	Rīcība / rādītājs				
Enerģijas ražošana	E7: Veicināt AER izmantošanu elektroenerģijas ražošanā Rīgas vajadzībām (Rīgas mežsaimniecības uzņēmuma projekts)	Kapitāla izdevumi (CAPEX) (milj. EUR)	Pamatdarbības izdevumi (OPEX) (milj. EUR)	Izmaksu efektivitāte (EUR/tCO_{2e})	Ieguldījumi (sadalījums pēc avotiem vai ieinteresētajām personām)
		300	Netiek aprēķinātas	3024 EUR/tCO _{2e}	100% "Zaļais" aizdevums no Eiropas Investīciju bankas
		Projekta apraksts: Rīgas mežsaimniecības uzņēmums izbūvēs plašu saules fotoelektrisko paneļu parku degradētajās kūdras ieguves platībās; projekts apvienos AER ražošanu ar sarežģītiem dabas atjaunošanas pasākumiem. "Rīgas mežu" kopējā uzstādītā jauda būs 300 MW.			

Rīcības virzieni	Rīcība / rādītājs				
Daudzdzīvokļu ēkas	Dz3: Iedzīvotāju iesaiste daudzdzīvokļu ēku atjaunošanā	Kapitāla izdevumi (CAPEX) (milj. EUR)	Pamatdarbības izdevumi (OPEX) (milj. EUR)	Izmaksu efektivitāte (EUR/tCO_{2e})	Ieguldījumi (sadalījums pēc avotiem vai ieinteresētajām personām)
		318	Netiek aprēķinātas	16 427 EUR/tCO _{2e}	50% privātais finansējums (t.sk. banku aizdevumi), 50% publiskais līdzfinansējums
		Projekta apraksts: Rīgas mērķis ir līdz 2030. gadam atjaunot vismaz 2000 daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku. Šī aktivitāte paredz finansējumu aptuveni 500 daudzstāvu ēkām, kuras būtu iespējams pilnībā atjaunot, izmantojot ES līdzfinansējumu.			

Rīcības virzieni	Rīcība / rādītājs				
Mobilitāte	T1: Pilsētplānošana, vērsta uz mērķi	Kapitāla izdevumi	Pamatdarbības izdevumi	Izmaksu efektivitāte (EUR/tCO_{2e})	Ieguldījumi (sadalījums pēc avotiem vai ieinteresētajām personām)

	veidot pilsētu, kuras iedzīvotāji un viesi ir mazāk atkarīgi no privātajām automašīnām	(CAPEX) (milj. EUR)	(OPEX) (milj. EUR)		
		42	Netiek aprēķinātas	331 EUR/tCO ₂ e	20% pašvaldības, 80% ES finansējums
		Projekta apraksts: Mobilitātes punktu izveide, kas savieno dzelzceļa staciju ar citiem sabiedriskā transporta veidiem 15 vietās Rīgas apkaimēs.			

Rīcības virzieni	Rīcība / rādītājs				
Mobilitāte	T3: Veloinfrastruktūra	Kapitāla izdevumi (CAPEX) (milj. EUR)	Pamatdarbības izdevumi (OPEX) (milj. EUR)	Izmaksu efektivitāte (EUR/tCO₂e)	Ieguldījumi (sadalījums pēc avotiem vai ieinteresētajām personām)
		47	Netiek aprēķinātas	5455 EUR/tCO ₂ e	55% pašvaldības, 45% valsts finansējums
		Projekta apraksts: Veloceliņu izveide pilsētā un uz piepilsētas pašvaldībām.			

Rīcības virzieni	Rīcība / rādītājs				
Mobilitāte	T3: Pilsētas publiskās ārtelpas infrastruktūra	Kapitāla izdevumi (CAPEX) (milj. EUR)	Pamatdarbības izdevumi (OPEX) (milj. EUR)	Izmaksu efektivitāte (EUR/tCO₂e)	Ieguldījumi (sadalījums pēc avotiem vai ieinteresētajām personām)
		86	Netiek aprēķinātas	5455 EUR/tCO ₂ e	100% pašvaldības
		Projekta apraksts: Publisko ārtelpu, kas paredzētas āra aktivitātēm, plānošana un attīstīšana (rotaļu laukumi, sporta laukumi, parki).			

Rīcības virzieni	Rīcība / rādītājs				
Mobilitāte	T4: Sabiedriskais transports	Kapitāla izdevumi (CAPEX) (milj. EUR)	Pamatdarbības izdevumi (OPEX) (milj. EUR)	Izmaksu efektivitāte (EUR/tCO₂e)	Ieguldījumi (sadalījums pēc avotiem vai ieinteresētajām personām)
		193	Netiek aprēķinātas	7460 EUR/tCO ₂ e	100% pašvaldības transporta uzņēmums, t. sk. ES līdzfinansējums
		Projekta apraksts: Jaunu elektrisko autobusu, trolejbusu un tramvaju iegāde.			

Rīcības virzieni	Rīcība / rādītājs				
Mobilitāte	T4: Sabiedriskais transports	Kapitāla izdevumi (CAPEX) (milj. EUR)	Pamatdarbības izdevumi (OPEX) (milj. EUR)	Izmaksu efektivitāte (EUR/tCO₂e)	Ieguldījumi (sadalījums pēc avotiem vai ieinteresētajām personām)
		100	Netiek aprēķinātas	7460 EUR/tCO ₂ e	100% pašvaldības transporta uzņēmums, t. sk. ES līdzfinansējums
		Projekta apraksts: Tramvaju līniju rekonstrukcija.			

2.2 Modulis IP-B2: Kapitālieguldījumu plānošana klimatneitralitātes sasniegšanai

Apraksts
Iepriekšējā sadaļā mēs izklāstījām pašreizējos plānus un aprēķinājām finansējuma deficītu. Tomēr Investīciju plāns ir dinamisks dokuments, kas tiek pārskatīts katru gadu. Attīstības programmas prioritātes atbalsta vērienīgus pasākumus klimata jomā, un Rīgas mērķis ir piešķirt papildu budžeta ieņēmumus klimata pasākumiem, vienlaikus nodrošinot, ka visi ieguldījumi klimata jomā tiek uzskaitīti pārredzamā un strukturētā veidā. Papildus tam, ka tiek īstenotas tādas valsts līmeņa finansēšanas shēmas kā Kohēzijas programma un Atvērto tirdzniecības sistēma, Rīga gūs labumu no finansējuma, kas iegūts, Latvijai piedaloties ES Emisiju tirdzniecības sistēmā – īpaši, izmantojot Modernizācijas fondu un Klimata pārmaiņu finanšu instrumentu. Šie divi fondi nodrošinās atbalstu transporta elektrifikācijai, sabiedrisko ēku renovācijai un dažādiem projektiem, kas vērsti uz viedām pilsētām un bezizmešu tehnoloģijām. Latvijas Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2021.–2030. gadam ir izklāstīti sektoru pasākumi un vispārīgi norādītas finansējuma vajadzības un avoti. Tā kā Klimata pilsētas līgums nosaka Rīgai augstākus mērķus klimata jomā, ir skaidri redzama nepieciešamība pēc papildu politikas un finansējuma stratēģijām, kas vēl nav noteiktas valsts un reģionālā līmeņa stratēģijās. Turklāt visaptveroša kapitālieguldījumu plānošana noteikti paredz publisko un privāto ieinteresēto personu iesaistīšanu, kas ir ārpus Rīgas pašvaldības tiešās ietekmes un lēmumu pieņemšanas finansēšanas jomā. No vienas puses, personu daudzveidība paplašina ieguldījumu klimata jomā apjomu un potenciālu. No otras puses, pilsētai ir ierobežotas iespējas ietekmēt kapitāla piešķiršanu, un, lai panāktu būtisku SEG emisiju samazinājumu, tai jāpaļaujas uz citu ieinteresēto personu ieguldījumu. Rīcības plānā iekļauto pasākumu ieviešanai nepieciešamais finansējums tiks iegūts no dažādiem finansējuma avotiem: - pašvaldības budžeta īstermiņa un vidēja termiņa pasākumiem; - privātajiem līdzekļiem (uzņēmumu, organizāciju, iedzīvotāju) ilgtermiņa projektiem, kas saistīti ar ēku un infrastruktūras atjaunošanas projektiem; - ES fondu līdzekļiem pārējai uz AER un citiem ilgtermiņa energoefektivitātes pasākumiem, kā arī ilgtspējīgiem transporta risinājumiem un ūdenssaimniecības modernizācijai; - cits publiskais finansējums, tostarp valsts budžeta līdzekļi un līdzfinansējums; - citi finanšu instrumenti un kredītiestādes. Visnozīmīgākie finansējuma avoti ir uzskaitīti arī Pilsētu mēru pakta tīmekļa vietnē (skat. tabulu).

8. tabula. leinteresēto personu kapitālieguldījumu plānošana

Aplēstais nepieciešamā kapitāla apmērs	Komentāri par aprēķinu	Sektors
205 milj. eiro (7% no kopējā SEG emisiju samazinājuma)	Pašvaldības infrastruktūras dekarbonizācija tiks finansēta, īstenojot attīstības programmā iekļautos pasākumus. 39 miljonus eiro ieguldīs pašvaldības ūdensapgādes uzņēmums, īstenojot nozīmīgus energoefektivitātes un AER projektus. Finansējums, kas attiecas uz lielāko daļu KPL pasākumu, ir norādīts attīstības programmā, tomēr kopējā summa var palielināties, lielāku būvniecības izmaksu un apjomīgāku projektu dēļ.	Pašvaldības infrastruktūra
707 milj. eiro (37% no kopējā SEG emisiju samazinājuma)	Ieguldījumi enerģijas ražošanas dekarbonizācijā būs atkarīgi no enerģētikas uzņēmumiem un privātā sektora dalībniekiem (patērētājiem ēku un komerciālajā sektorā). Siltumapgādes nozarē galvenais dalībnieks ir pašvaldības centralizētās siltumapgādes uzņēmums, kura investīciju plāni ir cieši saskaņoti ar Rīgas klimata politikas mērķiem. Aplēstais finansējuma deficīts šajā sektorā ir aptuveni 35%. Iespējams, ka plānotie privātie ieguldījumi elektroenerģijas ražošanā no saules pilsētā samazināsies, ņemot vērā elektroenerģijas tirgus turpmāko attīstību. Turpretī ieguldījumi apkures elektrifikācijā, visticamāk, pārsniegs pašreizējās aplēses.	Enerģijas ražošana
350 milj. eiro (2% no kopējā SEG emisiju samazinājuma)	Lielāko daļu investīciju nodrošinās nekustamā īpašuma īpašnieki, veidojot mājokļu īpašnieku biedrības un ņemot aizdevumus. 318 miljoni eiro ir aplēstā summa, ko varētu finansēt, izmantojot 40–50% valsts līdzfinansējumu un citus valdības nodrošinātos finanšu instrumentus. Turklāt pašvaldība finansēs vairākus veicināšanas pasākumus un izveidos jaunu fondu atjaunošanas projektu finansēšanai (kopā vismaz 32 miljonu eiro apmērā). Lai gan joprojām pastāv neskaidrības, kāds būs privāto investīciju apjoms, Rīgas publiskās investīcijas mājokļu atjaunošanā ir iekļautas Rīgas attīstības programmā. Pašlaik finansējuma deficīts tiek lēsts 40% apmērā nestabilo privāto ieguldījumu un ierobežoto valsts līdzekļu dēļ.	Daudzdzīvokļu ēkas
1534 milj. eiro (54% no kopējā SEG emisiju samazinājuma)	Visapjomīgākās investīcijas (aptuveni 1 miljarda eiro apmērā) pārvaldīs pašvaldība. Transporta uzņēmumiem būs nepieciešami vismaz 500 miljoni eiro. Lai īstenotu šos mērķus, Rīgas attīstības programmā tiks paredzēti papildu līdzekļi veloinfrastruktūras un sabiedriskā transporta uzlabošanai. Pašreizējais finansējuma deficīts ir vismaz 40%. Nepieciešamie ieguldījumi, lai aizstātu fosilās degvielas automobiļus ar elektriskajiem automobiļiem privātajā sektorā, vēl nav novērtēti.	Transports un mobilitāte

Nr.	Rīcība / rādītājs	Iedzīvotāji (milj. EUR)	Privātais sektors (milj. EUR)	Pašvaldīb a (milj. EUR)	Transport a operatori (milj. EUR)	Komunālo pakalpoj u sniedzēji (milj. EUR)	KOPĀ (milj. EUR)
Pašvaldības infrastruktūra un objekti							
P	Kopā (P)	-	-	166	-	39	205
P1	Energopārvaldības sistēmas nepārtraukta uzlabošana.	-	-	2,45	-	-	2,45
P2	100% atjaunīgās siltumenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās.	-	-	2,5	-	-	2,5

Nr.	Rīcība / rādītājs	Iedzīvotāji (milj. EUR)	Privātais sektors (milj. EUR)	Pašvaldīb a (milj. EUR)	Transport a operatori (milj. EUR)	Komunālo pakalpoju mu sniedzēji (milj. EUR)	KOPĀ (milj. EUR)
P3	100% atjaunīgās elektroenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās.	-	-	9,5	-	-	9,5
P4	Pašvaldības ēku atjaunošanas plāna līdz 2030. gadam izstrāde un sistematiska ēku atjaunošana.	-	-	60	-	-	60
P5	Ielu apgaismojuma modernizācija.	-	-	90	-	-	90
P6	Nodrošināt 100% apmērā atjaunīgās elektroenerģijas izmantošanu ielu apgaismojumam, luksoforu un pulksteņu darbināšanai 2030. gadā.	-	-	0,616	-	-	0,616
P7	Datu uzskaites sistēmas izveide par pašvaldības autoparku un transportlīdzekļu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana.	-	-	0,091	-	-	0,091
P8	Sabiedriskā transporta izmantošanas veicināšana darba vajadzībām Rīgas pašvaldības darbinieku vidū.	-	-	0,170	-	-	0,170
P9	Pāreja uz bezemisiju transportlīdzekļiem kapitālsabiedrībās, pašvaldības iestādēs.	-	-	0,6	-	-	0,6
P10	Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu energoefektivitāte un AER izmantošana.	-	-	-	-	39	39
E Enerģijas ražošana							
	Kopā (E)	-	311	2	-	393	707
E1	Bezemisiju tehnoloģiju un AER pieauguma veicināšana centralizētajā siltumapgādē.	-	-	-	-	75	75

Nr.	Rīcība / rādītājs	Iedzīvotāji (milj. EUR)	Privātais sektors (milj. EUR)	Pašvaldīb a (milj. EUR)	Transport a operatori (milj. EUR)	Komunālo pakalpoju mu sniedzēji (milj. EUR)	KOPĀ (milj. EUR)
E2	Nodrošināt jaunu klientu pieslēgšanu Rīgas pilsētas CSS.	-	-	2,1	-	-	2,1
E3	Siltumenerģijas ražošanas un pārvaldes efektivitātes paaugstināšana, kā arī siltumapgādes sistēmas digitalizācija.	-	-	-	-	8	8
E4	Pakāpeniska pāreja uz 4. paaudzes siltumapgādes sistēmu.	-	-	-	-	0,24	0,24
E5	Inovatīvu pilotprojektu īstenošana.	-	-	0,3	-	10	10,3
E6	Veicināt elektrifikāciju, AER izmantošanu decentralizētā siltumapgādē vai pieslēgšanos CSS.	-	134	-	-	-	134
E7	Veicināt AER izmantošanu elektroenerģijas ražošanā Rīgas vajadzībām.	-	177	-	-	300	477
Dz	Daudzdzīvokļu ēkas						
	Kopā (Dz)	318		32			350
Dz1	Informācijas un datu pieejamības uzlabošana par daudzdzīvokļu ēku energoefektivitāti.	-	-	0,7	-	-	0,7
Dz2	Normatīvo aktu pārskatīšana daudzdzīvokļu ēku atjaunošanas tempu palielināšanai Rīgā.	-	-	0,7	-	-	0,7
Dz3	Iedzīvotāju iesaiste daudzdzīvokļu ēku atjaunošanā.	318	-	-	-	-	318
Dz4	Rīgas energoefektivitātes fonda (REEF) izveide.	-	-	29	-	-	29
Dz5	Jaunu standartizētu risinājumu pētīšana un īstenošana ēku atjaunošanai, samazinot ēku	-	-	1,2	-	-	1,2

Nr.	Rīcība / rādītājs	Iedzīvotāji (milj. EUR)	Privātais sektors (milj. EUR)	Pašvaldīb a (milj. EUR)	Transport a operatori (milj. EUR)	Komunālo pakalpoju mu sniedzēji (milj. EUR)	KOPĀ (milj. EUR)
	atjaunošanas izmaksas.						
T	Transports						
	Kopā (T)			1002	33	500	1534
T1	Pilsētplānošana vērsta uz mērķi veidot pilsētu, kuras iedzīvotāji un viesi ir mazāk atkarīgi no privātajām automašīnām.	-	-	42	-	-	42
T2	Pasākumi attālināta darba veicināšanai un e-pakalpojumu pieejamības palielināšanai.	-	-	0,84	-	-	0,84
T3	Aktīva dzīvesveida un velosipēdu izmantošanas veicināšana.	-	-	420	-	-	420
T4	Ar sabiedrisko transportu veikto pasažieru braucienu īpatsvara palielināšana ikdienā.	-		536	-	500	1036
T5	Ierobežojumi privātajam transportam.	-	-	0,112	-	-	0,112
T6	Citi pasākumi vieglo automašīnu izmantošanas samazināšanai.	-	-	-	28	-	28
T7	Elektrifikācijas veicināšana privātajā transportā un pakalpojumu sniegšanā.	-	-	-	1,5	-	1,5
T8	Pašvaldības funkciju nodrošinošo transportlīdzekļu pakāpeniska pāreja uz tīrām tehnoloģijām.	-	-	-	3	-	3
T9	Mobilitātes datu apkopošana un ieviesto pasākumu monitorings.	-	-	3	-	-	3
A	Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika						

Nr.	Rīcība / rādītājs	Iedzīvotāji (milj. EUR)	Privātais sektors (milj. EUR)	Pašvaldīb a (milj. EUR)	Transport a operatori (milj. EUR)	Komunālo pakalpoju mu sniedzēji (milj. EUR)	KOPĀ (milj. EUR)
	<i>Izmaksas tiks aprēķinātas nākamajā iterācijā</i>						
ZM	Mežsaimniecī ba un CO ₂ piesaiste						
	<i>Izmaksas tiks aprēķinātas nākamajā iterācijā</i>						
Kopā							2796

9. tabula. Kapitālieguldījumu plānošana

Rīcības virziens	Rīcība / rādītājs	Pašvaldības izmaksas (m. EUR)	Finansējuma avots	Citu personu izmaksas (m. EUR)	% no segtajām izmaksām
P Pašvaldības infrastruktūra un objekti					
P1	Energopārvaldības sistēmas nepārtraukta uzlabošana.	2,45	Pašvaldības budžets	-	100%
P2	100% atjaunīgās siltumenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās.	2,5	Pašvaldības budžets, t.sk. ES finansējums	-	50%
P3	100% atjaunīgās elektroenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās.	9,5	Pašvaldības budžets, t.sk. ES finansējums	-	100%
P4	Pašvaldības ēku atjaunošanas plāna līdz 2030. gadam izstrāde un sistemātiska ēku atjaunošana.	60	Pašvaldības budžets, t.sk. ES finansējums	-	100%
P5	Ielu apgaismojuma modernizācija.	90	Pašvaldības budžets	-	100%
P6	Nodrošināt 100% apmērā atjaunīgās elektroenerģijas izmantošanu ielu apgaismojumam, luksoforu un pulksteņu darbināšanai 2030. gadā.	0,616	Pašvaldības budžets	-	100%
P7	Datu uzskaites sistēmas izveide par pašvaldības autoparku un transportlīdzekļu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana.	0,091	Pašvaldības budžets, ES pētniecības un attīstības projekti	-	100%
P8	Sabiedriskā transporta izmantošanas veicināšana darba vajadzībām Rīgas pašvaldības darbinieku vidū.	0,17	Pašvaldības budžets	-	0%
P9	Pāreja uz bezemisiju transportlīdzekļiem kapitālsabiedrībās, pašvaldības iestādēs.	0,6	Pašvaldības budžets, Modernizācijas fonds	-	100%
P10	Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu energoefektivitāte un AER izmantošana.	-	Rīgas ūdenssaimniecības pakalpojumu uzņēmuma budžets, energoefektivitātes fondu līdzekļi uzņēmumiem, aizdevumi	39	100%
E Enerģijas ražošana					
E1	Bezemisiju tehnoloģiju un AER pieauguma veicināšana centralizētajā siltumapgādē.		Rīgas centralizētās siltumapgādes uzņēmuma un valsts enerģētikas	75	30%

Rīcības virziens	Rīcība / rādītājs	Pašvaldības izmaksas (m. EUR)	Finansējuma avots	Citu personu izmaksas (m. EUR)	% no segtajām izmaksām
			uzņēmuma "Latvenergo" budžets		
E2	Nodrošināt jaunu klientu pieslēgšanu Rīgas pilsētas CSS.	2,1	Pašvaldības un Rīgas centralizētās siltumapgādes uzņēmuma budžets		50%
E3	Siltumenerģijas ražošanas un pārvaldes efektivitātes paaugstināšana, kā arī siltumapgādes sistēmas digitalizācija.		Rīgas centralizētās siltumapgādes uzņēmuma budžets	8	50%
E4	Pakāpeniska pāreja uz 4. paaudzes siltumapgādes sistēmu.	-	Rīgas centralizētās siltumapgādes uzņēmumu un nekustamo īpašumu attīstītāju budžets	0,24	100%
E5	Inovatīvu pilotprojektu īstenošana.	0,3	Rīgas pētniecības un attīstības projekti un Rīgas mežsaimniecības uzņēmums	10	100%
E6	Veicināt elektrifikāciju, AER izmantošanu decentralizētā siltumapgādē vai pieslēgšanos CSS.	-	Nekustamo īpašumu īpašnieku (komerciālais un publiskais sektors) pašu budžets, aizdevumi, ES finansējums energoefektivitātei	134	40%
E7	Veicināt AER izmantošanu elektroenerģijas ražošanā Rīgas vajadzībām.	-	Rīgas mežsaimniecības uzņēmuma budžets un citu uzņēmumu investīcijas	477	80%
Dz Daudzdzīvokļu ēkas					
Dz1	Informācijas un datu pieejamības uzlabošana par daudzdzīvokļu ēku energoefektivitāti.	0,7	Pašvaldības budžets un centralizētās siltumapgādes uzņēmumu budžets	-	100%
Dz2	Normatīvo aktu pārskatīšana daudzdzīvokļu ēku atjaunošanas tempu palielināšanai Rīgā.	0,7	Pašvaldības budžets	-	100%
Dz3	Iedzīvotāju iesaiste daudzdzīvokļu ēku atjaunošanā.		Mājokļu īpašnieku biedrību ieguldījumi, publiskais līdzfinansējums (pašvaldības un ES programmu), banku aizdevumi	318	30%

Rīcības virziens	Rīcība / rādītājs	Pašvaldības izmaksas (m. EUR)	Finansējuma avots	Citu personu izmaksas (m. EUR)	% no segtajām izmaksām
Dz4	Rīgas energoefektivitātes fonda (REEF) izveide.	29	Pašvaldības budžets	-	100%
Dz5	Jaunu standartizētu risinājumu pētīšana un īstenošana ēku atjaunošanai, samazinot ēku atjaunošanas izmaksas.	1,2	Pašvaldības budžets, ES finansētie pētniecības un attīstības projekti	-	100%
T Transports					
T1	Pilsētplānošana vērsta uz mērķi veidot pilsētu, kuras iedzīvotāji un viesi ir mazāk atkarīgi no privātajām automašīnām.	42	Pašvaldības budžets, ES finansējums, aizdevumi	-	100%
T2	Pasākumi attālināta darba veicināšanai un e-pakalpojumu pieejamības palielināšanai.	0,84	Pašvaldības budžets	-	100%
T3	Aktīva dzīvesveida un velosipēdu izmantošanas veicināšana.	420	Pašvaldības un ES finansējums projektiem	-	40%
T4	Ar sabiedrisko transportu veikto pasažieru braucienu īpatsvara palielināšana ikdienā.	536	Pašvaldības un valsts budžets, t.sk. ES finansējums, sabiedriskā transporta uzņēmuma līdzekļi	500	40%
T5	Ierobežojumi privātā transporta lietošanai.	0,112	Pašvaldības budžets	-	100%
T6	Citi pasākumi vieglo automašīnu izmantošanas samazināšanai.	-	Rīgas brīvosta un uzņēmumi, kas iegādājas elektromobiļus	28	100%
T7	Elektrifikācijas veicināšana privātajā transportā un pakalpojumu sniegšanā.	-	Enerģētikas uzņēmumi, kas attīsta elektromobiļu uzlādes punktus	1,5	100%
T8	Pašvaldības funkciju nodrošinošo transportlīdzekļu pakāpeniska pāreja uz tīrām tehnoloģijām.	-	Pakalpojumu sniedzēji; publiskais finansējums lielaudas transportlīdzekļu dekarbonizācijai	3	100%
T9	Mobilitātes datu apkopošana un ieviesto pasākumu monitorings.	3	Pašvaldības budžets	-	100%
A	Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika				
	<i>Izmaksas tiks aprēķinātas nākamajā iterācijā</i>				
ZM	Mežsaimniecība un CO ₂ piesaiste				

Rīcības virziens	Rīcība / rādītājs	Pašvaldības izmaksas (m. EUR)	Finansējuma avots	Citu personu izmaksas (m. EUR)	% no segtajām izmaksām
	<i>Izmaksas tiks aprēķinātas nākamajā iterācijā</i>				

2.3 Modulis IP-B3: Monitoringa, novērtēšanas un apmācību ekonomiskie un finanšu rādītāji

B-3.1. Apraksts

Rīga vēl nav izstrādājusi un ieviesusi skaidru procedūru klimata budžeta plānošanai, lai līdz 2030. gadam sasniegtu klimatneitralitāti. Pašvaldības investīciju plānā ir jau šobrīd ir iekļauta virkne rīcību, kam būs pozitīva ietekme uz RVP klimatneitralitātes mērķiem. Lai identificētu patieso šo rīcību apmēru un ietekmi, kā arī lai spētu sekot līdzi turpmākām pašvaldības investīcijām klimata jomām, pašvaldībā ir jāpiemēro efektīva un sistemātiska pieeja klimata projektu budžeta plānošanā un iekļaušanā pašvaldības budžetā. Eiropas pašvaldībās nepastāv vienota pieeja, bet vairākas pašvaldības Eiropā ir izmēģinājušas dažādus risinājumus (vairāk par to skat. *Energy Cities* pētījumā “*Climate-mainstreaming municipal budgets*”⁹). Lai atrastu piemērotāko pieeju RVP, sākotnēji pašvaldībā ir nepieciešams organizēt pārrunas starp Izpilddirektora biroju, REA un FD un pēc tam jāplāno to ieviešana un pielāgošana.

Tabulā zemāk ir apkopoti rādītāji, par kuriem nepieciešams ieviest un uzturēt datubāzi kvalitatīvam esošās situācijas un progresu novērtējumam attiecībā uz izvirzītajiem rīcības plāna kopējiem un katra rīcības virziena individuālajiem mērķiem.

⁹Pieejams šeit: <https://energy-cities.eu/publication/climate-mainstreaming-municipal-budgets/>

10. tabula. Sektoru ekonomiskie indikatori

B-3.1. Ietekmes ceļi									
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītājs		Rādītāja bāzes līnija	Mērķrādītājs			Rādītāja vienība
					2020	2025	2027	2030	
CO ₂ emisiju samazināšana no pašvaldības infrastruktūras		P I 1.	CO ₂ emisiju samazinājums no pašvaldības infrastruktūras enerģijas patēriņa		-	10 205	20 411	34 019	tCO ₂
		P I 2.	Pašvaldības infrastruktūras radītās CO ₂ emisijas no enerģijas patēriņa		34 018	20 411	10 205	0	tCO ₂ /gadā
		P I 3.	Pašvaldības ēku radītās CO ₂ emisijas no siltumenerģijas patēriņa		24 062	14 437	7219	0	tCO ₂ /gadā
		P I 4.	Pašvaldības ēku radītās CO ₂ emisijas no elektroenerģijas patēriņa		3629	2177	1089	0	tCO ₂ /gadā
		P I 5.	Ielu apgaismojuma elektroenerģijas patēriņa radītās CO ₂ emisijas		2710	1626	813	0	tCO ₂ /gadā
		P I 6.	CO ₂ emisiju apjoms no pašvaldības transporta		3618	2170	1085	0	tCO ₂ /gadā
		P1: Energopārvaldības nepārtraukta uzlabošana	P I 7.	• Pašvaldības ēku siltumenerģijas patēriņš pa energoresursiem		165 945	↓	↓	133 669
	P I 8.		• Īpatnējais siltumenerģijas patēriņš pašvaldības ēkās		144	↓	↓	↓	kWh/m ² gadā
	P I 9.		• Īpatnējais siltumenerģijas patēriņš pašvaldības ēkās, kas pieslēgtas apkures sistēmai		164	↓	↓	↓	kWh/m ² gadā
	P I 10.		• Pašvaldības ēku elektroenerģijas patēriņš pa energoresursiem		33 298	↓	↓	30 634	MWh/gadā
	P I 11.		• Īpatnējais elektroenerģijas patēriņš pašvaldības ēkās		31,6 – mācību iestādes 56,1 – biroju ēkas	↓	↓	↓	kWh/m ² gadā
	P I 12.		• Pašvaldības ēku ūdens patēriņš		N.d.	↓	↓	↓	m ³ /gadā
	P2: 100% atjaunīgās siltumenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās	P I 13.	• Uzstādīto AER sistēmu skaits un jauda siltumenerģijas ražošanai pašvaldības infrastruktūrai		N.d.	↑	↑	↑	skaits un MW
		P I 14.	• No AER saražotais siltumenerģijas apjoms gadā pašvaldības iestādēs		N.d.	↑	↑	↑	MWh/gadā

B-3.1. Ietekmes ceļi								
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītājs	Rādītāja bāzes līnija	Mērķrādītājs			Rādītāja vienība
				2020	2025	2027	2030	
		P I 15.	• No AER saražotās siltumenerģijas apjoma īpatsvars gadā	N.d.	↑	↑	100%	%
		-	Skatīt indikatorus P I 7. līdz P I 9.					
	P3: 100% atjaunīgās elektroenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās	P I 16.	• Uzstādīto AER sistēmu skaits un jauda elektroenerģijas ražošanai pašvaldības infrastruktūrai	N.d.	↑	↑	↑	skaits un MW
		P I 17.	• No AER saražotais elektroenerģijas apjoms gadā pašvaldības iestādēs	N.d.	↑	↑	↑	MWh/gadā
		P I 18.	• No AER iepirtās elektroenerģijas apjoms pašvaldības infrastruktūrā	N.d.	↑	↑	↑	MWh/gadā
		P I 19.	• No AER saražotās/iepirktās elektroenerģijas apjoma īpatsvars gadā	N.d.	↑	↑	100%	%
		-	Skatīt indikatorus P I 10., P I 11.					
	P4: Pašvaldības ēku atjaunošanas plāna līdz 2030. gada izstrāde un sistemātiska to atjaunošana	P I 20.	• Ēku skaits ar derīgiem energosertifikātiem	N.d.	↑	↑	100%	skaits
		P I 21.	• Pašvaldības ēku skaits, kuras ir renovētas	N.d.	↑	↑	100%	skaits
		-	Skatīt indikatorus P I 7. līdz P I 11.					
	P5: Ielu apgaismojuma modernizācija	P I 22.	• Ielu apgaismojuma elektroenerģijas patēriņš	27 756	↓	↓	11 921	MWh/gadā
		P I 23.	• Īpatnējais enerģijas patēriņš ielu apgaismojumam	597	↓	↓	↓	kWh/gaismeklis
		P I 24.	• Nomainīto gaismekļu skaits	11,1%	↑	50%	100%	skaits
		P I 25.	• Uzstādīto gaismekļu skaits	11,1% LED, 88,8% nātrijs, 0,1% dzīvsudrabs	-	-	-	skaits

B-3.1. Ietekmes ceļi									
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītājs		Rādītāja bāzes līnija	Mērķrādītājs			Rādītāja vienība
					2020	2025	2027	2030	
CO ₂ emisiju samazināšana no pašvaldības infrastruktūras	P6: Nodrošināt 100% atjaunīgās elektroenerģijas izmantošanu ielu apgaismojuma, luksoforu un pulksteņu darbināšanai 2030. gadā	-	Skatīt indikatoru P I 22.						
	P7: Datu uzskaites sistēmas izveide par pašvaldības autoparku un transportlīdzekļu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana	P I 26.	Transportlīdzekļu skaits un degvielas patēriņš dalījumā pēc transportlīdzekļa veida (vieglās automašīnas, vieglās kravas automašīnas, kravas automašīnas, cits) un degvielas veida (t.sk. alternatīvās degvielas)		697 / 13 711	↓	↓	-12 248	skaits un litri vai kWh gadā
		P I 27.	Pašvaldības transportlīdzekļu īpatnējais degvielas patēriņš		N.d.	↓	↓	↓	l/100 km
		P I 28.	Elektroenerģijas īpatsvars pašvaldības transporta degvielas patēriņā		0,5%	↑	↑	↑	%
		P I 29.	Pašvaldības transportlīdzekļu vidējais vecums		N.d.	↓	↓	↓	gadi
		P I 30.	Ikgadējais transportlīdzekļu nobraukums		N.d.	↓	↓	↓	km
		P I 31.	Iegādāto bezemisiju transportlīdzekļu skaits		10	↑	↑	100%	skaits
		P I 32.	ETL uzlādes vietu skaits pie pašvaldības ēkām		N.d.	↑	↑	↑	skaits
		P I 33.	Pārvietošanās veidu (gājēji, velo, sabiedriskais transports, privātais transports, utt.) īpatsvars pašvaldības darbinieku vidū		N.d.	-	-	-	%

B-3.1. Ietekmes ceļi									
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītājs		Rādītāja bāzes līnija	Mērķrādītājs			Rādītāja vienība
					2020	2025	2027	2030	
CO ₂ emisiju samazināšana no pašvaldības infrastruktūras	P8: Sabiedriskā transporta izmantošanas veicināšana darba vajadzībām Rīgas pašvaldības darbinieku vidū	P I 34.	• Braucienu daudzums ar vieglo transportu darba vajadzībām		N.d.	↓	↓	↓	km
		-	Skatīt indikatoru P I 34						
		-	Skatīt indikatorus P I 26., P I 27., P I 29., P I 31., P I 32.						
CO ₂ emisiju samazinājums, ko rada pašvaldības infrastruktūra	P10: Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu energoefektivitāte un AER izmantošana	P I 35.	No AER saražotais enerģijas apjoms notekūdeņu attīrīšanas iekārtās		26%	↑	↑	50%	% AER bruto pašpatēriņš / gadā
		P I 36.	Iepirtās AER elektroenerģijas apjoms notekūdeņu attīstīšanas iekārtām		0	↑	↑	>2000	MWh/gadā
CO ₂ emisiju samazināšana no enerģijas ražošanas		E I 1.	CO ₂ emisiju samazinājums centrālajā enerģijas ražošanas sektorā		-	40 482	80 964	122 672	tCO ₂
		E I 2.	CO ₂ emisiju samazinājums decentralizētajā enerģijas ražošanas sektorā		-	28 446	56 891	86 199	tCO ₂
		E I 3.	CO ₂ emisiju samazinājums elektroenerģijas ražošanas sektorā		-	52 046	104 093	157 716	tCO ₂
		E I 4.	Radītās CO ₂ emisijas no centrālās siltumenerģijas ražošanas		375 558	335 076	294 594	252 886	tCO ₂ /gadā
		E I 5.	Radītās CO ₂ emisijas no decentralālās siltumenerģijas ražošanas		296 980	268 534	240 089	210 781	tCO ₂ /gadā
		E I 6.	Radītās CO ₂ emisijas no elektroenerģijas patēriņa		207 334	155 288	103 241	49 618	tCO ₂ /gadā

B-3.1. Ietekmes ceļi									
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītājs		Rādītāja bāzes līnija	Mērķrādītājs			Rādītāja vienība
					2020	2025	2027	2030	
	E1: Bezemisiju tehnoloģiju un AER pieauguma veicināšana centralizētajā siltumapgādē	E I 7.	Saražotais siltumenerģijas patēriņš no AER mazas jaudas dabasgāzes AS “Rīgas siltums” energoavotos		N.d.	↓	↓	↓	MWh/gadā
		E I 8.	Īstenoto projektu skaits (pieslēgumu skaits siltuma pārpalikuma izmantošanai, nodotais siltumenerģijas apjoms Rīgas CSS)		N.d.	↑	↑	↑	skaits
CO ₂ emisiju samazināšana no enerģijas ražošanas	E2: Nodrošināt jaunu klientu pieslēgšanu Rīgas pilsētas CSS	E I 9.	Ikgadējais jaunu pieslēgto klientu skaits Rīgas pilsētas CSS un to patēriņš		N.d.	↑	↑	↑	skaits un MWh/gadā
	E3: Siltumenerģijas ražošanas un pārvades efektivitātes paaugstināšana un siltumapgādes sistēmas digitalizācija	E I 10.	Katra energoavota lietderības koeficients		Vidēji 99%	↑	↑	↑	%
		E I 11.	Ieviestie digitālie risinājumi, skaits un piesaistītais finansējums		N.d.	↑	↑	↑	EUR
	E4: Pakāpeniska pāreja uz 4. paaudzes siltumapgādes sistēmu	E I 12.	Ceturtās paaudzes apkures sistēmas cauruļvadi		N.d.	↑	↑	↑	km
		E I 13.	Samazināts siltumenerģijas patēriņš ceturtās paaudzes siltumapgādes sistēmā		N.d.	↑	↑	↑	MWh/gadā
	E5: Inovatīvu projektu īstenošana	E I 14.	Piesaistītais finansējums inovatīvu risinājumu attīstībai		N.d.	↑	↑	↑	EUR
		E I 15.	Pilsētas siltumapgādes sistēmā ieviestie inovatīvie risinājumi		N.d.	↑	↑	↑	skaits
	E6: Veicināt elektrifikāciju, AER izmantošanu decentralizētā	E I 16.	AER īpatsvars ražošanas un pakalpojumu sektorā		47%	↑	↑	↑	%
		E I 17.	Dabasgāzes patēriņš mājokļu sektorā (mājsaimniecības)		295 000	↓	↓	↓	MWh/gadā

B-3.1. Ietekmes ceļi								
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītājs	Rādītāja bāzes līnija	Mērķrādītājs			Rādītāja vienība
				2020	2025	2027	2030	
	siltumapgādē vai pieslēgšanos CSS	E I 18.	• Dabasgāzes patēriņš sabiedriskais sektors (pārējie lietotāji)	213 000	↓	↓	↓	MWh/gadā
		-	Skatīt indikatorus E I 9.					
	E7: Veicināt AER izmantošanu elektroenerģijas ražošanā Rīgas vajadzībām	E I 19.	• AER īpatsvars pilsētā saražotās elektroenerģijas bilanciē	3	↑	↑	↑	%
		E I 20.	• Uzstādītā AER iekārtu jauda un skaits	N.d.	↑	↑	↑	MW, skaits
		E I 21.	• Ar AER saražotā elektroenerģija pilsētā	77 970	↑	↑	↑	MWh/gadā
CO ₂ emisiju samazināšana no daudzdzīvokļu ēkām		Dz I 1.	CO₂ emisiju samazinājums no daudzdzīvokļu ēku siltumenerģijas patēriņa	-	6423	12 846	21 409	tCO ₂
		Dz I 2.	CO₂ emisiju apjoms no daudzdzīvokļu ēku siltumenerģijas patēriņa	367 435	361 012	354 589	346 026	tCO ₂ /gadā
	Ab1: Informācijas un datu pieejamības uzlabošana par daudzdzīvokļu ēku energoefektivitāti	Dz I 3.	• Daudzdzīvokļu ēku skaits pilsētā un to apkures veids	11 700	-	-	-	skaits
		Dz I 4.	• Daudzdzīvokļu ēku, kas pieslēgtas CSS, siltumenerģijas patēriņš	2123	2081	2039	1983	GWh/gadā
		Dz I 5.	• Daudzdzīvokļu ēku, kas pieslēgtas CSS, īpatnējais siltumenerģijas patēriņš	147	↓	↓	↓	kWh/m ² gadā
		Dz I 6.	• Atjaunoto daudzdzīvokļu ēku skaits gadā	-	↑	↑	↑	skaits/gadā
		Dz I 7.	• Gandrīz nulles enerģijas patēriņa ēku skaits	-	↑	↑	↑	skaits
		Dz I 8.	• Siltumenerģijas patēriņa samazinājums no ēku atjaunošanas	-	↑	↑	↑	MWh/gadā
		Dz I 9.	• Īpatnējais siltumenerģijas patēriņš atjaunotajās ēkās pēc projekta	-	-	-	-	kWh/m ² gadā

B-3.1. Ietekmes ceļi									
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītājs		Rādītāja bāzes līnija	Mērķrādītājs			Rādītāja vienība
					2020	2025	2027	2030	
	Ab2: Normatīvo aktu pārskatīšana daudzdzīvokļu ēku atjaunošanas tempu palielināšanai Rīgā	-	Skatīt indikatorus Dz I 4. līdz Dz I 9.						
	Ab3: Iedzīvotāju iesaiste daudzdzīvokļu ēku atjaunošanā	-	Skatīt indikatorus Dz I 4. līdz Dz I 9.						
	Ab4: Rīgas energoefektivitātes fonda izveide	Dz I 10.	• Konsultēto daudzdzīvokļu ēku/iedzīvotāju skaits gadā REEF ietvaros		-	-	-	-	skaits
		Dz I 11.	• Daudzdzīvokļu ēkas, kas saņēmušas finansējumu no REEF (skaits gadā)		-	-	-	-	skaits
		Dz I 12.	• Pašvaldības sniegtais atbalsts ēku iedzīvotājiem ēku atjaunošanai		-	-	-	-	skaits un EUR
		Dz I 13.	• Izlietotā finansējuma efektivitāte		-	-	-	-	%
	CO ₂ emisiju samazināšana no daudzdzīvokļu ēkām	Ab5: Jaunu standartizētu risinājumu pētīšana un īstenošana ēku atjaunošanai, samazinot ēku atjaunošanas izmaksas	-	Skatīt indikatorus Dz I 6., Dz I 8., Dz I 9.					
CO ₂ emisiju samazināšana no transporta un mobilitātes sektora		T I 1.	CO ₂ emisiju samazinājums privātajam transportam		-	182 622	365 244	553 400	tCO ₂
		T I 2.	CO ₂ emisiju apjoms no privātā transporta		674 997	492 375	309 753	121 597	tCO ₂ /gadā
	T1: Pilsētplānošana, vērsta uz mērķi	T I 3.	• Ieviestie digitālo risinājumu skaits		-	↑	↑	↑	skaits
		T I 4.	• Izveidoto mobilitātes punktu skaits		N.d.	↑	↑	↑	skaits

B-3.1. Ietekmes ceļi										
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītājs		Rādītāja bāzes līnija	Mērķrādītājs			Rādītāja vienība	
					2020	2025	2027	2030		
	veidot pilsētu, kuras iedzīvotāji un viesi ir mazāk atkarīgi no privātajām automašīnām	T I 5.	• Transportlīdzekļu skaits un īpatsvars (%), kas pakalpojumus nodrošina ar e-transportu		N.d.	↑	↑	↑	skaits un %	
		T I 6.	• Ieviesto jauno politikas instrumentu skaits		N.d.	↑	↑	↑	skaits	
		T I 7.	• Gājēju un veloceliņu infrastruktūras uzlabojumi	-		↑	↑	↑	km	
		T I 8.	• Koplietošanas pakalpojumu sniedzēju skaits un izmantoto transportlīdzekļu skaits		N.d.	↑	↑	↑	skaits	
	T2: Pasākumi attālināta darba veicināšanai un e-pakalpojumu pieejamības palielināšanai	T I 9.	• Pašvaldības darbinieku skaits, kas strādā attālināti		N.d.	↑	↑	↑	cilvēku skaits un % no darbiniekiem	
		T I 10.	• Rīgas un Pierīgas iedzīvotāju īpatsvars, kas strādā attālināti (balstoties uz mobilitātes aptauju rezultātiem)		N.d.	↑	↑	↑	%	
		T I 11.	• Koplietošanas darba telpu skaits un platība (m ²) Rīgā		N.d.	↑	↑	↑	skaits un m ²	
	CO ₂ emisiju samazināšana no transporta un mobilitātes sektora	T3: Aktīva dzīvesveida un velosipēdu izmantošanas veicināšana	T I 12.	• Pieejamie gājēju ceļi un veloceļi		68,2	↑	↑	↑	km
			T I 13.	• Ar velo un kājām pārvietojošos cilvēku skaits		N.d.	↑	↑	↑	skaits un % no kopējā
		T4: Ar sabiedrisko transportu veikto pasažieru braucienu īpatsvara palielināšana ikdienā	T I 14.	• Pārvadāto pasažieru skaits autobusos, tramvajos, trolejbusos un vilcienos	SIA "Rīgas satiksme" – 89,7 milj.	↑	↑	↑	skaits	
T I 15.			• Nobrauktie pasažierkilometri		N.d.	↑	↑	↑	pkm	
T I 16.			• Tramvaju, trolejbusu, autobusu kustības vidējais ātrums maršrutā		N.d.	↑	↑	↑	km/h	
T I 17.		• Sabiedriskā transporta lietotāju īpatsvars		N.d.	↑	↑	↑	%		

B-3.1. Ietekmes ceļi								
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītājs	Rādītāja bāzes līnija	Mērķrādītājs			Rādītāja vienība
				2020	2025	2027	2030	
	T5: Ierobežojumi privātajam transportam	T 18.	• Aktīvo pārvietošanās veidu lietotāju īpatsvars	N.d.	↑	↑	↑	%
		T 19.	• Privāto automašīnu lietotāju īpatsvars	N.d.	↓	↓	↓	%
		T 20.	• Budžeta ieņēmumi no autostāvvietu maksas (vai nodevas)	N.d.	↑	↑	↑	miljoni eiro gadā
		T 21.	• Budžeta izlietojums ilgtspējīgas mobilitātes projektiem	N.d.	↑	↑	↑	miljoni eiro gadā
	T6: Citi pasākumi vieglo automašīnu izmantošanas samazināšanai	T 22.	• Izveidoti un ieviesti jauni politikas instrumenti	-	↑	↑	↑	skaits
	T7: Elektrifikācijas veicināšana privātajā transportā un pakalpojumu sniegšanā	T 23.	• Reģistrēto un tehniskā kārtībā esošo ETL skaits	3037	↑	↑	↑	skaits
		T 24.	• ETL uzlādes staciju skaits (publiskas, daļēji publiskas, privātas)	19	↑	↑	↑	skaits
		T 25.	• ETL uzlādes staciju skaits ar integrētu AER elektroenerģijas ražošanu	N.d.	↑	↑	↑	skaits
	CO ₂ emisiju samazināšana no transporta un mobilitātes sektora	T 26.	• Transportlīdzekļu skaits ar AER tehnoloģijām pašvaldības pakalpojumu sniegšanai	N.d.	↑	↑	↑	skaits
		T 27.	• AER degvielas patēriņš	0,5%	↑	↑	↑	MWh/gadā
	T9: Mobilitātes datu apkopošana un ieviesto pasākumu monitorings	T 28.	• Izveidoti vai pielāgoti rīki	N.d.	↑	↑	↑	skaits
		T 29.	• Uzskaites ierīces mobilitātes datu ievākšanai	N.d.	↑	↑	↑	skaits
SEG emisiju samazināšana no atkritumu		A 1.	• Pilsētas radīto sadzīves atkritumu daudzums pa atkritumu veidiem	298 372	↓	↓	↓	t/gadā
		A 2.	• Pilsētas radīto sadzīves atkritumu apjoms uz vienu iedzīvotāju	480	↓	↓	↓	kg/iedzīvotāju gadā

B-3.1. Ietekmes ceļi								
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītājs	Rādītāja bāzes līnija	Mērķrādītājs			Rādītāja vienība
				2020	2025	2027	2030	
apsaimnie- košanas sektora		A I 3.	• Sašķirotu atkritumu īpatsvars pret kopējo sadzīves atkritumu daudzumu	N.d.	↑	↑	↑	%
		A I 4.	• Bioloģisko atkritumu īpatsvars nešķirotos sadzīves atkritumos	N.d.	↓	↓	↓	%
		A I 5.	• Kopējais apglabāto sadzīves atkritumu daudzums	76 769; 45%	↓	↓	↓	tonnas/gadā un % no kopējā radītā apjoma
		A I 6.	• Publiski pieejamo atkritumu šķirošanas laukumu skaits	N.d.	↑	↑	↑	skaits
		A I 7.	• Publiski pieejamie mantu un pārtikas apmaiņas/ziedošanas punkti	N.d.	↑	↑	↑	skaits
SEG emisiju samazināšana no mežsaimniecības sektora un CO ₂ piesaiste		ZM I 1.	• Mežsaimniecības sektora radītās SEG emisijas (Rīgas teritorijā un ārpus tās)	40	↓	↓	↓	ktCO ₂ e/gadā
		ZM I 2.	• Mežsaimniecības sektora piesaistītās CO ₂ emisijas (Rīgas teritorijā un ārpus tās)	321	↑	↑	↑	ktCO ₂ /gadā
SEG emisiju samazināšana no mežsaimniecības sektora un CO ₂ piesaiste		ZM I 3.	• Mežsaimniecības sektora uzkrātais (perspektīvā – arī noglabātais) CO ₂ emisiju apjoms (Rīgas teritorijā un ārpus tās)	4381	↑	↑	↑	ktCO ₂ /gadā
		ZM I 4.	• Koku vainaga apjoma jeb meža platību izmaiņas	N.d.	↑	↑	↑	m ² vai ha
		ZM I 5.	• Zaļās infrastruktūras apjoms pa veidiem (atsevišķi – veselīgu zaļās infrastruktūras teritoriju apjoms)	N.d.	↑	↑	↑	m ² vai ha
		ZM I 6.	• Kopējais ūdenstilpņu īpatsvars (atsevišķi – kvalitatīvu ūdenstilpņu īpatsvars)	N.d.	-	-	-	m ² vai %
		ZM I 7.	• Siltumsalu platību izmaiņas	N.d.	↓	↓	↓	m ²

Klimatneitralitātes investīciju
plāns līdz 2030. gadam

11. tabula. Sektoru finanšu indikatori

Rīcības virzieni	Rādītājs	Rādītāja vienība
Transports un mobilitāte	Pašvaldības budžetā paredzētās investīcijas	milj. eiro gadā, sadalījumā pa rīcībām
	Iegūtais publiskais finansējums	milj. eiro gadā, kopā
	SEG samazinājums proporcionāli ieguldījumam	EUR/tCO ₂ e, sadalījumā pa projektiem
Energijas ražošana	Ieinteresēto personu budžetā paredzētie ieguldījumi (centralizētajā siltumapgādē)	milj. eiro gadā, sadalījumā pa rīcībām
	Iegūtais publiskais finansējums	milj. eiro gadā, kopā
	SEG samazinājums proporcionāli ieguldījumam	EUR/tCO ₂ e, sadalījumā pa projektiem
Pašvaldības infrastruktūra	Pašvaldības budžetā paredzētās investīcijas	milj. eiro gadā, sadalījumā pa rīcībām
	Energoefektivitātes pasākumu radītais izmaksu samazinājums	milj. eiro gadā
	SEG samazinājums proporcionāli ieguldījumam	EUR/tCO ₂ e, sadalījumā pa rīcībām
Daudzdzīvokļu ēkas	Atjaunoto māju skaits un kopējās izmaksas	milj. eiro, projektu skaits
	Iegūtais publiskais finansējums	milj. eiro gadā
	SEG samazinājums proporcionāli ieguldījumam	EUR/tCO ₂ e, sadalījumā pa projektiem

3 C daļa – Klimatneitralitātes sasniegšanu līdz 2030. gadam veicinošie finanšu nosacījumi

3.1 Modulis IP-C1: Klimata politika kapitāla veidošanai un izvietojšanai

C-1.1. Apraksts

Lai nodrošinātu veiksmīgu Investīciju plāna ieviešanu, ir nepieciešams veikt kapitāla sadali, ņemot vērā dažādus finansējuma avotus: gan valsts, tai skaitā arī ES fondu, gan pašvaldības, gan privātos. Galvenais mērķis ir saskaņot finanšu ieguldījumus ar izmaksām, kas paredzētas klimatneitralitātes mērķu sasniegšanai līdz 2030. gadam. Līdz šim enerģētikas un klimata projektu īstenošanai RVP ir izmantojusi pašvaldības līdzekļus, kā arī līdzfinansējumu no ES fondu un citām nacionālajām programmām, kā, piemēram, Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta.

Rīga attīstīs jaunus privātās un publiskās partnerības projektus pašvaldības infrastruktūras jomā: notiek pirmā šāda projekta sagatavošana ielu apgaismojuma modernizācijai. Pašvaldības ieguldījums ilgtermiņa PPP būs 160 miljoni eiro, no kuriem 90 miljonus eiro segs no investīcijām līdz 2030. gadam. Šīs PPP izmaksas nepārsnies pašreizējās ielu apgaismojuma uzturēšanas ikgadējās izmaksas. Šī PPP tiks uzsākta 2025. gadā.

Rīga ir izveidojusi savu pirmo Klimata finansējuma programmu, lai finansētu jaunus projektus, kas veicina pašvaldības infrastruktūras dekarbonizāciju. Finansējuma summa (4 miljoni eiro 2024. gadā) ir proporcionāla enerģijas energopārvaldības sistēmā dokumentētajam ietaupījumam.

Transporta un mobilitātes jomā investīcijām sabiedriskajā transportā Rīga plāno izmantot ieņēmumus no pašvaldības autostāvvietām. Rīgā tiek veikts arī pētījums par iebraukšanas maksu zemas emisijas zonā, ko varētu ieviest pēc 2027. gada.

Rīcības plāna īstenošanai būs nepieciešams publiskais finansējums, ko piešķir atbilstoši valsts līmeņa politikām, un tā lielākā daļa ir uzskaitīta aktualizētajā Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2030. gadam:

- Modernizācijas fonds – līdzfinansējums elektroautomobiļiem un ēku energoefektivitātei.
- Atveseļošanas un noturības fonds – apstiprināti projekti ilgspējīgai mobilitātei un elektrifikācijai; uzaicinājumi ēku atjaunošanai.
- Kohēzijas programma – gaidāmie uzaicinājumi saistībā ar ēku atjaunošanu, veloinfrastruktūru, ražošanu no AER, pielāgošanos klimata pārmaiņām.

Šeit turpmāk apkopoti galvenie mērķi un darbības, kas būtu jāveic, lai sekmētu un stiprinātu sadarbību starp dažādiem finansējuma nodrošinātājiem Rīgā:

- Izstrādāt visaptverošu stratēģiju kapitāla sadalei identificētajos Rīcības plāna rīcību virzienos. Tas ietver rūpīgu prioritāro jomu novērtējumu un līdzekļu sadali starp publiskajiem un privātajiem avotiem, it īpaši enerģijas ražošanas sektora rīcību virzienos, kā arī transporta un daudzdzīvokļu ēku sektoros.
- Veikt detalizētu izmaksu un ieguvumu analīzi katram identificētajam rīcības virzienam, ņemot vērā Rīcības plānā jau identificētos pirmos pasākumus, kā arī citas rīcības. Šī analīze palīdzēs pieņemt lēmumus par kapitāla piešķiršanu, nodrošinot, ka ieguldījumi dod maksimālu ieguvumu ceļā uz klimatneitralitāti.
- Izpētīt iespējas, kuros identificētajos rīcības virzienos un kā veicināt partnerības starp publiskajām un privātajām struktūrām. Sadarbības izveide var uzlabot finansiālās iespējas klimata iniciatīvu īstenošanai un veicināt privātā sektora iesaistīšanos ilgspējīgos projektos.
- Izpētīt un ieviest inovatīvus finanšu instrumentus un mehānismus dažādu finansējuma avotu piesaistei. Tas var ietvert zaļo obligāciju, klimata fondu vai citu ilgspējīgu finansēšanas modeļu, kas atbilst RVP izvirzītajiem klimatneitralitātes mērķiem, izpēti.

Zemāk tabulā ir uzskaitīti nacionālie klimata politikas virzieni, kas šobrīd nosaka mērķus attiecīgajās nozarēs. Tikai reti politikas instrumenti paredz ilgspējīgus finanšu instrumentus, kas veicinātu turpmākas investīcijas klimata jomā. Latvijā (un arī Rīgā) lielākā daļa investīciju publiskajā sektorā balstās uz ES finansējuma vai valsts finansējuma, kas tiek piešķirts granta formā, pieejamību. Lai arī Latvijai ir saistoši gan energoefektivitātes, gan AER, gan CO₂ emisiju samazināšanas un vēl citi mērķi, valsts līmenī nav vīzijas par klimata rīcības ilgspējīgu finansēšanu nākotnē.

12. tabula. Klimata politikas, kas veicina kapitālieguldījumus

Klimata politika	Politikas apraksts (sektors, mērķauditorija u. c.)	Plānotais rezultāts kapitālieguldījumu veidošanai
Energoefektivitātes politika (Energoefektivitātes likums; Ēku energoefektivitātes likums; Ēku atjaunošanas ilgtermiņa stratēģija; Nacionālais enerģētikas un klimata plāns u.c.)	Dažādie normatīvie akti un politikas dokumenti nosaka mērķus un atbildības un identificē rīcības publisko un privāto ēku atjaunošanas sektorā, kā arī rūpniecībā.	Jau šobrīd daudziem energoefektivitātes pasākumiem privātajā sektorā tiek piesaistīts privātais kapitāls energoefektīvām tehnoloģijām un daudzdzīvokļu ēku atjaunošanas projektiem, kas ļauj samazināt enerģijas patēriņu,

		nodrošināt zemākas ekspluatācijas izmaksas un ilgtspējīgāku infrastruktūru. Pārējais finansējums tiek piesaistīts no publiskajiem finanšu avotiem.
Atjaunīgās enerģijas mērķi (Enerģētikas likums; Nacionālais enerģētikas un klimata rīcības plāns u.c.)	Latvija izvirza ambiciozus mērķus atjaunīgās enerģijas īpatsvaram kopējā enerģijas patēriņā.	Veicina privātās un publiskās investīcijas atjaunīgās enerģijas projektos, palielinot jaudu, samazinot atkarību no fosilā kurināmā un kopumā samazinot SEG emisijas.
Vides nodokļi	CO ₂ nodoklis rūpniecības uzņēmumiem un transportlīdzekļiem	Rada finansiālus stimulus uzņēmumiem samazināt oglekļa pēdas nospiedumu, veicinot ieguldījumus tīrākās tehnoloģijās un procesos un veicinot pāreju uz zemu oglekļa emisiju ekonomiku.

3.2 Modulis IP-C2: Risku identificēšana un mazināšana

C-2.1. Apraksts

Zemāk tabulā ir uzskaitīti potenciālie nozīmīgākie riski katram identificētajam rīcības virzienam, kā arī to mazināšanas pasākumi. Vairāki no identificētajiem riskiem ir kopīgi dažādos sektoros, starp kuriem ir gan finansējuma trūkums, gan potenciālā ieinteresēto personu pretestība dažādiem ilgtspējīgiem risinājumiem, kas saistīts ar zemo izpratnes līmeni.

Atkritumu apsaimniekošanas un aprites ekonomikas riski tiek izvērtēti, izstrādājot Rīgas aprites ekonomikas rīcības plānu. Tie tiks iekļauti šajā dokumentam tā nākamajā versijā kopā ar plānoto investīciju detalizētu aprakstu.

Papildus šeit turpmāk uzskaitītajiem projekta līmeņa riskiem, pastāv vairāki pilsētas līmeņa nenovērstie riski:

- 1) Laika ierobežojumi. Neraugoties uz progresu, kas panākts, īstenojot Rīgas IEKRP, aktīvais periods līdz 2030. gadam var izrādīties pārāk īss, lai sasniegtu visus izvirzītos mērķus. Galvenie iemesli ir sarežģītas pārvaldības struktūras, ilgstoši administratīvie procesi un ekonomiskā nenoteiktība.
- 2) Politiskais atbalsts. Nākamajās vēlēšanās var izveidoties cita koalīcija, kas mainīs Rīgas kursu. Lai gan plānošanas dokumentos joprojām būs noteikti mērķi, vajais politiskais atbalsts samazinās ieguldījumus un palēninās darbības tempu.

13. tabula. Klimata investīciju plāna riska ietvars

Rīcības virzieni	Sektora projekts	Identificētie riski	Riska apraksts	Riska mazināšana
Pašvaldības infrastruktūra	P1: Energopārvaldības sistēmas nepārtraukta uzlabošana	Nepietiekami līdzekļi sistēmas uzturēšanai un uzlabošanai	Pašvaldības budžetā netiek ieplānoti līdzekļi sistēmas uzturēšanai un paplašināšanai Smaguma pakāpe: Vidēja Iespējamība: Zema	Regulāra budžeta uzraudzība. Vadības informēšana par ieguvumiem.
	P2: 100% atjaunīgās siltumenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās	Siltumenerģijas piegādātāju spēja piedāvāt atjaunīgās siltumenerģijas risinājumus	Atjaunīgās siltumenerģijas avotu diversifikācija Smaguma pakāpe: Vidēja Iespējamība: Vidēja	Pasākuma ieviešanas uzraudzība. Līgumu noslēgšana ar siltumenerģijas piegādātājiem, kas var nodrošināt izvirzītās prasības

Rīcības virzieni	Sektora projekts	Identificētie riski	Riska apraksts	Riska mazināšana
	P3: 100% atjaunīgās elektroenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās	Apliecinājuma sertifikātu izmaksas	Ja palielinās apliecinājuma sertifikāta izmaksas, pieaug pašvaldības budžets šī rīcības un mērķa sasniegšanā Smaguma pakāpe: Vidēja Iespējamība: Zema	Pasākuma ieviešanas uzraudzība un dažādu elektroenerģijas piegādātāju izmaksu apkopošana
	P4: Pašvaldības ēku atjaunošanas plāna līdz 2030. gada izstrāde un sistemātiska to atjaunošana	Negaidīti tehniskie jautājumi ēku renovācijas laikā	Rūpīga ēku pārbaude un novērtējums Smaguma pakāpe: Vidēja Iespējamība: Zema	Pieredzējušu uzņēmēju piesaiste
	P5: Ielu apgaismojuma modernizācija	Iebildumi par energoefektivitātes pakalpojuma līguma slēgšanu	Netiek izvēlēts piemērotākais finansēšanas instruments Smaguma pakāpe: Augsta Iespējamība: Zema	Papildu izglītojošais darbs par izvēlētajā finanšu modeļa ieguvumiem un trūkumiem
	P6: Nodrošināt 100% atjaunīgās elektroenerģijas izmantošanu ielu apgaismojuma, luksoforu un pulksteņu darbināšanai 2030. gadā	Apliecinājuma sertifikātu izmaksas	Ja palielinās apliecinājuma sertifikāta izmaksas, pieaug pašvaldības budžets šī rīcības un mērķa sasniegšanā Smaguma pakāpe: Vidēja Iespējamība: Zema	Pasākuma ieviešanas uzraudzība un dažādu elektroenerģijas piegādātāju izmaksu apkopošana
	P7: Datu uzskaites sistēmas izveide par pašvaldības autoparku un transportlīdzekļu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana	Datu drošības un privātuma bažas	Robustu drošības pasākumu ieviešana Smaguma pakāpe: Zema Iespējamība: Zema	Atbilstība datu aizsardzības regulām
	P8: Sabiedriskā transporta izmantošanas veicināšana darba vajadzībām pašvaldības darbinieku vidū	Ierobežota interese no darbinieku puses izmantot sabiedrisko transportu	Darbinieki nav gatavi personīgo automašīnu vietā izmantot sabiedrisko transportu Smaguma pakāpe: Zema Iespējamība: Zema	Sabiedriskā transporta pakalpojumu uzlabošana, motivācijas sistēmas veidošana
	P9: Pāreja uz bezemisiju transportlīdzekļiem kapitālsabiedrībās, pašvaldības iestādēs	Augstas sākotnējās izmaksas	Finansēšanas iespēju izpēte transportlīdzekļu iegādei Smaguma pakāpe: Vidēja Iespējamība: Vidēja	Sadarbība ar finanšu iestādēm. Arējā finansējuma piesaiste
	P10: Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu	Augstas sākotnējās izmaksas	Lielas sākotnējās investīcijas, kas	Pirms ieviešanas jāveic rūpīga izmaksu

Rīcības virzieni	Sektora projekts	Identificētie riski	Riska apraksts	Riska mazināšana
	energoefektivitāte un AER izmantošana		nepieciešami AER infrastruktūras attīstībai, var radīt finansiālu slogu un ietekmēt projekta kopējos rādītājus Smaguma pakāpe: Vidēja Iespējamība: Zema	un papildu ieguvumu analīze un jāizpēta finansēšanas iespējas, sadarbojoties ar dažādām finanšu iestādēm
Enerģijas ražošanas sektors	E1: Bezemisiju tehnoloģiju un AER pieauguma veicināšana centralizētajā siltumapgādē	Augstākas infrastruktūras attīstības sākotnējās izmaksas	Lielas sākotnējās investīcijas, kas nepieciešami AER infrastruktūras attīstībai, var radīt finansiālu slogu un ietekmēt projekta kopējos rādītājus Smaguma pakāpe: Augsta Iespējamība: Vidēja	Pirms ieviešanas jāveic rūpīga izmaksu un papildu ieguvumu analīze un jāizpēta finansēšanas iespējas, sadarbojoties ar dažādām finanšu iestādēm
	E2: Nodrošināt jaunu klientu pieslēgšanu CSS	Tehniski izaicinājumi pieslēguma nodrošināšanā	Jaunu klientu integrēšana esošajā CSS var saskarties ar tehniskiem šķēršļiem, kas var izraisīt kavēšanos un palielināt ieviešanas izmaksas Smaguma pakāpe: Vidēja Iespējamība: Vidēja	Meklēt standartizētus risinājumus. Pasākumu uzraudzība. Izveidot īpašu tehniskā atbalsta komandu
	E3: Siltumenerģijas ražošanas un pārvades efektivitātes paaugstināšana un siltumapgādes sistēmas digitalizācija	Nepietiekams finansējums un darbinieku kapacitātes trūkums	Digitalizācijas un automatizācijas process prasa papildus resursus, kā arī papildus nepieciešama darbinieku kapacitātes paaugstināšana, lai ieviestu jaunus risinājumus Smaguma pakāpe: Zema Iespējamība: Vidēja	Jāatbalsta (jāmotivē) digitalizācijas procesa finansēšana, kā arī ir nepieciešama kapacitātes paaugstināšana, lai veidotos izpratne ieinteresētajām personām un tiktu uzlabotas darbinieku digitālās prasmes.
	E4: Pakāpeniska pāreja uz 4. paaudzes siltumapgādes sistēmu	Klientu puses risinājumu nesaderība	Ēku siltumapgādes sistēmas neatbilst 4. paaudzes tehniskajām prasībām Smaguma pakāpe: Vidēja Iespējamība: Vidēja	Sadarbība ar nekustamā īpašuma attīstītājiem, īpašniekiem
	E5: Inovatīvu projektu īstenošana	Ierobežota sabiedrības un ieinteresēto personu	Inovatīvi pilotprojekti var saskarties ar sabiedrības skepsi un	Jāizstrādā mērķtiecīgas komunikācijas

Rīcības virzieni	Sektora projekts	Identificētie riski	Riska apraksts	Riska mazināšana
		izpratne par jaunajām tehnoloģijām	izpratnes trūkumu, kas ietekmēs to veiksmīgu īstenošanu. Smaguma pakāpe: Zema Iespējamība: Zema	kampaņas un jāiesaista plašāk visas ieinteresētās personas. Jāizveido partnerības ar vietējām kopienām
	E6: Veicināt elektrifikāciju, AER izmantošanu decentralizētā siltumapgādē vai pieslēgšanos CSS	Ierobežota interese no decentralizēto sistēmu lietotājiem	Decentralizētās sistēmu lietotāji var izrādīt ierobežotu interesi par AER ieviešanu, kas kavēs šī pasākuma ieviešanu Smaguma pakāpe: Augsta Iespējamība: Vidēja	Jāizstrādā atbalsta vai motivācijas programmas un partnerības. Jāveic plašākas un mērķtiecīgas mārketinga un informatīvās kampaņas
	E7: Veicināt AER izmantošanu elektroenerģijas ražošanā Rīgas vajadzībām	Tehniskās problēmas, integrējot AER elektroenerģiju kopējā tīklā	AER integrēšana tīklā var saskarties ar tehniskiem izaicinājumiem un varētu būt nepieciešama uzlabota infrastruktūra, kas var izraisīt rīcības ieviešanas aizkavēšanos Smaguma pakāpe: Vidēja Iespējamība: Zema	Sadarbojoties ar enerģētikas ekspertiem, tīkla operatoru un tehnoloģiju nodrošinātājiem, jāidentificē potenciālie risinājumi.
Daudzdzīvokļu ēkas	Dz1: Informācijas un datu pieejamības uzlabošana par daudzdzīvokļu ēku energoefektivitāti	Ierobežota precīzu un visaptverošu datu pieejamība	Nepietiekami vai nepieejami dati par energoefektivitāti var kavēt efektīvu lēmumu pieņemšanu un plānošanu par ēku renovāciju Smaguma pakāpe: Vidēja Iespējamība: Zema	Meklēt papildus iespējas datu piekļuvei. Identificēto šķēršļu novēršana, iesaistot visas personas.
	Dz2: Normatīvo aktu pārskatīšana daudzdzīvokļu ēku atjaunošanas tempu palielināšanai Rīgā	Nav atbalsta izmaiņu veikšanai normatīvajos aktos	Ieinteresēto personu pretestība normatīvo aktu izmaiņām var palēnināt renovācijas procesu un kavēt energoefektivitātes mērķu sasniegšanu Smaguma pakāpe: Vidēja Iespējamība: Zema	Papildus darbs un konsultācijas ar ieinteresētajām personām. Mērķtiecīgāka informēšana par visiem potenciālajiem ieguvumiem no regulējuma izmaiņām
	Dz3: Iedzīvotāju iesaiste daudzdzīvokļu ēku atjaunošanā	Zema iedzīvotāju interese vai līdzdalība	Ierobežota iedzīvotāju iesaistīšanās un zema interese var kavēt ēku atjaunošanu Smaguma pakāpe: Augsta	Izstrādāt papildus kopienas iesaistīšanas un informēšanas programmas. Izvērtēt iespējas noteikt

Rīcības virzieni	Sektora projekts	Identificētie riski	Riska apraksts	Riska mazināšana
			Iespējamība: Vidēja	saistības atjaunot augstas enerģijas klases ēkas
	Dz4: Rīgas energoefektivitātes fonda izveide	Ierobežoti finanšu resursi fonda izveidei	Energoefektivitātes fonda izveide var saskarties ar izaicinājumiem ierobežoto finanšu resursu dēļ, kas ietekmē tā iespējas mērogot ēku atjaunošanu Rīgā Smaguma pakāpe: Vidēja Iespējamība: Zema	Izvērtēt citus finansēšanas modeļus, tai skaitā privātos fondus
	Dz5: Jaunu standartizētu risinājumu pētīšana un īstenošana ēku atjaunošanai, samazinot ēku atjaunošanas izmaksas	Jaunā risinājuma tehniskā efektivitāte	Jaunu standartizētu risinājumu efektivitāte un pieņemšana var būt neskaidra, izraisot ieinteresēto personu vilcināšanos un iespējamu projekta neveiksmi Smaguma pakāpe: Zema Iespējamība: Zema	Novērst efektivitāti ierobežojošos šķēršļus. Iesaistīt nozares ekspertus.
Transports un mobilitāte	T1: Pilsētplānošana, vērsta uz mērķi veidot pilsētu, kuras iedzīvotāji un viesi ir mazāk atkarīgi no privātajām automašīnām	Pretestība izmaiņām pilsētplānošanas principos, virzoties pretī klimatneitralitātes mērķiem	Ieinteresēto pušu pretestība pilsētplānošanas izmaiņām var kavēt tādas pilsētas izveidi, kas ir mazāk atkarīga no privātajiem transportlīdzekļiem Smaguma pakāpe: Vidēja Iespējamība: Vidēja	Jāveic pilsētplānošanas novērtējums. Vairāk jāiesaista iedzīvotāji un ieinteresētās personas lēmumu pieņemšanas procesā
	T2: Pasākumi attālinātā darba veicināšanai un e-pakalpojumu pieejamības palielināšanai	Ierobežota attālinātā darba un e-pakalpojumu ieviešana	Zema attālinātā darba un e-pakalpojumu izmantošana var kavēt privāto automašīnu atkarības mazināšanu un palielināt satiksmes sastrēgumus Smaguma pakāpe: Zema Iespējamība: Zema	Jāizstrādā izpratnes veicināšanas kampaņas par attālinātā darba un e-pakalpojumu priekšrocībām. Jāveicina sadarbība ar uzņēmumiem, lai ieviestu attālinātā darba politiku
	T3: Aktīva dzīvesveida un velosipēdu izmantošanas veicināšana	Velosipēdistu drošības apsvērumi	Velosipēdistu drošības apsvērumi var atturēt no aktīva dzīvesveida un velosipēda lietošanas	Papildu investīcijas velo infrastruktūrā un drošības pasākumos. Izglītojošas

Rīcības virzieni	Sektora projekts	Identificētie riski	Riska apraksts	Riska mazināšana
			Smaguma pakāpe: Vidēja Iespējamība: Vidēja	kampaņas par ceļu satiksmes drošību
	T4: Ar sabiedrisko transportu veikto pasažieru braucienu īpatsvara palielināšana ikdienā	Mazs sabiedriskajā transportā pārvadāto pasažieru skaits	Mazs pārvadāto pasažieru skaits var būt saistīts ar pakalpojuma nepieejamību, izpratnes trūkumu vai subjektīvajām neērtībām. Smaguma pakāpe: Augsta Iespējamība: Vidēja	Īstenot visaptverošas sabiedrības informēšanas kampaņas. Lojalitātes programmas izveide, lai veicinātu zaļā sabiedriskā transporta izmantošanu.
	T5: Ierobežojumi privātajam transportam	Iebildumi pret privātā transporta ierobežojumiem	Sabiedrības un ieinteresēto personu iebildumi pret privātā transporta ierobežojumiem var kavēt šī pasākuma efektīvu īstenošanu Smaguma pakāpe: Vidēja Iespējamība: Vidēja	Informēt par ieguvumiem no ierobežojumiem. Iekļaut ieinteresētās personas lēmumu pieņemšanā
	T6: Citi pasākumi vieglo automašīnu izmantošanas samazināšanai	Alternatīvo pasākumu ierobežota efektivitāte	Alternatīvie pasākumi var būt mazāk efektīvi nekā paredzēts, radot problēmas vieglo transportlīdzekļu izmantošanas samazināšanā Smaguma pakāpe: Vidēja Iespējamība: Vidēja	Izmēģināt alternatīvus pasākumus un novērtēt to efektivitāti. Pielāgot stratēģijas, pamatojoties uz rezultātiem.
	T7: Elektrifikācijas veicināšana privātajā transportā un pakalpojumu sniegšanā	Ierobežota interese par atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju ieviešanu	Zemā privātā sektora interese par atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju ieviešanu transportā var kavēt progresu Smaguma pakāpe: Vidēja Iespējamība: Zema	Piedāvāt stimulus atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju ieviešanai. Palielināt izpratni par vides un ekonomikas ieguvumiem.

3.3 Modulis IP-C3: Kapacitātes veidošana un ieinteresēto personu līdzdalība kapitāla un investīciju plānošanā

C-3.1. Apraksts

Rīgas mērķis ir palielināt tās spējas klimata budžeta plānošanā un investīciju plānošanā. Šo procesu koordinēs izpilddirektors, lai nodrošinātu efektīvu sasaisti starp Klimata pilsētas līgumu un Rīgas attīstības programmu. Rīga ir uzsākusi vairāku projektu īstenošanu, lai radītu jaunus rīkus lēmumu pieņemšanai un konsultācijām.

Pašvaldību uzņēmumu īstenojamie projekti atbilst to ilgtspējīgas attīstības stratēģijām, un SEG emisiju samazinājuma uzskaitē ir nozīmīga loma ziņošanā par ilgtspēju. Spēju pilnveidošana notiks sadarbībā ar pašvaldību un, piedaloties inovāciju projektos.

Zemāk ir aprakstītas katra sektora ieinteresētās personas atkarībā no to intereses un ietekmes.

Pašvaldības infrastruktūra:

Lai sasniegtu Rīgas klimatneitralitātes mērķus, ir nepieciešama iesaiste dažādos līmeņos no visām pašvaldības iestādēm, departamentiem, komitejām un kapitālsabiedrībām. Izvērtējot ietekmi, būtiska iesaiste nepieciešama no ĪD puses, kura darbība ietver ēku pārvaldības jautājumus, tostarp, ēku atjaunošanas plānošanu un īstenošanu, uzdevumu deleģēšanu ēku apsaimniekotājiem. Tāpat būtiski ir nodrošināt atgriezenisko saiti ar pašvaldības komitejām politisko lēmumu pieņemšanai. Savukārt izpilddirektora biroja iesaiste ir nepieciešama, lai koordinētu un pārraudzītu Rīgas klimata līgumā iekļauto pasākumu ieviešanu iestāžu un kapitālsabiedrību līmenī. Kapitālsabiedrību galvenā atbildība ir ieviest tām deleģētos uzdevumus. REA galvenie uzdevumi ir: pastāvīgi veikt monitoringu un datu analīzi, sagatavot un publicēt informāciju lēmumu pieņemšanai par pasākumu ieviešanu un finanšu piesaisti, energopārvaldības sistēmas uzturēšanu un paplašināšanu, kā arī veicināt izpratni un iesaisti klimata mērķu sasniegšanā visās pašvaldības struktūrvienībās. Rīcības plāna rādītāju dati tiks publicēti REA tīmekļa vietnē.

Enerģijas ražošana:

Tiecoties sasniegt klimatneitralitāti Rīgā, enerģijas ražošanas sektorā iesaistītajām personām ir un būs ļoti nozīmīga loma identificēto pasākumu īstenošanā. Ņemot vērā, ka Rīgas aglomerācija ir lielākais enerģijas patērētājs valstī, tās mērķu sasniegšanai ir būtiska nozīme arī valsts klimata mērķu sasniegšanā. Tāpēc arī Klimata un enerģētikas ministrijas virzītajiem politiskajiem un normatīvajiem lēmumiem, ko tālāk pieņem LR Saeima un/vai Ministru kabinets saistībā ar atjaunīgās enerģijas ražošanas veicināšanu, ir būtiska loma Rīgas enerģētikas sektora attīstībā. Enerģētikas sektora dekarbonizācijā būtisku lomu spēlē arī enerģijas ražošanas uzņēmumu investīcijas inovatīvu risinājumu ieviešanā. Tāpat iedzīvotāju iniciatīvas un energokopienas attīstība var veicināt pieprasījumu pēc atjaunīgās enerģijas ražošanas. Šo dažādo ieinteresēto personu efektīva iesaiste un sadarbība ir būtiska, lai Rīgā izveidotu noturīgu un klimatneitrālu enerģijas ražošanas sektoru.

Daudzdzīvokļu ēkas:

Daudzdzīvokļu ēku apsaimniekošanā un attīstībā Rīgā ir iesaistīta virkne institūciju. REA sadarbībā ar citām pašvaldības struktūrvienībām jau ir izveidojusi energoefektivitātes centru un sniedz konsultācijas iedzīvotājiem par ēku atjaunošanas procesu, kā arī piedalās dažādu kampaņu organizēšanā un starptautiskos projektos. MVD īsteno vienotu pilsētas politiku mājokļu jomā, palīdz dzīvokļa jautājumu risināšanā, kā arī īsteno pašvaldības pārvaldīšanā esošo dzīvojamo māju pārvaldīšanas uzraudzību un realizē pašvaldības neprivatizēto dzīvojamo telpu valdījumu. ĪD nodrošina pašvaldībai piederošā un piekritošā īpašuma un tās rīcībā esošo zemesgabalu racionālu un lietderīgu izmantošanu, kā arī organizē līdzfinansējuma piešķiršanu ēku atjaunošanai Rīgā (atjauno.riga.lv). Finanšu institūcija ALTUM piedāvā vairākus atbalsta instrumentus iedzīvotājiem ēku atjaunošanai. Taču būtiski būtu jāstiprina citu ieinteresēto personu iesaiste, kompetence un kapacitāte, piemēram RNP un citu namu apsaimniekotāju uzņēmumu spēja atbalstīt un konsultēt iedzīvotājus par ēku atjaunošanas iespējām, ņemot vērā ka ēku atjaunošanas apjomi nākotnē pieaugs. Papildus arī nepieciešams veicināt saskaņotas un savstarpēji koordinētas rīcības un sadarbību visu ieinteresēto personu starpā. Īstenojot visus rīcības virzienus daudzdzīvokļu ēku sektorā par pasākumu atbildīgajām iestādēm nepieciešams iesaistīt citas ieinteresētās personas gan pasākuma plānošanas, gan ieviešanas posmā (MVD, ĪD, REA, PAD u.c.).

Transports un mobilitāte:

Transporta un mobilitātes sektorā Rīgā ir ļoti daudz ieinteresēto personu, sākot no nacionālās un vietējās politikas veidotājiem līdz pilsētas iedzīvotājiem un viesim.

Tabulā zemāk ir uzskaitītas katra sektora ieinteresētās personas, novērtējot to:

- sadarbību – raksturo sadarbību starp pašvaldību un ieinteresēto personu, proti, esošo sadarbības modeli un tā efektivitāti;
- ietekmi – raksturo ieinteresētās personas ietekmi uz sektora radīto emisiju samazināšanu;
- interesi – raksturo ieinteresētās personas interesi attiecībā uz sektora radīto emisiju samazināšanu;
- iesaistes līmeni un veidu.

Lai raksturotu iesaistes līmeni un veidu, ir izmantotas šādas kategorijas un to skaidrojumi:

Iesaistes līmenis (L)

Iesaistes veids (V)

Informēšana: Informācijas nodrošināšana ieinteresētajām personām. Vienvirziena komunikācija.	Saziņa: Informācijas apmaiņa ar ieinteresētajām personām.
Konsultācija: Tiek meklēta informācija un atsauksmes. Divvirzīnu komunikācija.	Konsultācija: Tiek meklēta informācija, atsauksmes un ieteikumi.
Iesaistīšanās: Ieinteresēto personu aktīva iesaistīšana lēmumu pieņemšanas procesā. Sadarbība un kopīgu lēmumu pieņemšana.	Sadarbība: Kopīgs darbs pie projektiem un lēmumu pieņemšana.
Partnerība: Sadarboties projektos un iniciatīvās. Dalīta atbildība un ieguvumi.	Pilnvarošana: Ieinteresēto personu pilnvarošana, iesaistot tās galvenajos procesos.
	Dalība: Aktīvi piedaloties diskusijās un aktivitātēs.
	Deleģēšana: Konkrētu uzdevumu vai pienākumu deleģēšana ieinteresētajām personām.

14. tabula. Ieinteresēto personu iesaistes kartēšana

Ieinteresētās personas	Iesaiste	Ietekme	Interese	Iesaistes līmenis un veids
Pašvaldības infrastruktūra				
REA	Augsta	Vidēja	Augsta	Iesaistes līmenis (L): konsultācija, iesaistīšanās, partnerība. Iesaistes veids (V): saziņa, konsultācija, sadarbība, pilnvarošana, dalība
FD	Augsta	Vidēja	Vidēja	L: konsultācija V: konsultācija, sadarbība, dalība
Izpilddirektora birojs	Augsta	Augsta	Augsta	L: iesaistīšanās V: deleģēšana
ĪD	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: iesaistīšanās V: sadarbība, dalība, pilnvarošana
PAD	Zema	Zema	Vidēja	L: konsultācija, partnerība V: sadarbība, dalība
Komitejas	Augsta	Augsta	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
ĪKSD	Vidēja	Vidēja	Augsta	L: iesaistīšanās V: saziņa, dalība
Rīgas gaisma (ĀMD)	Augsta	Vidēja	Vidēja	L: iesaistīšanās V: dalība
Rīgas nami	Vidēja	Vidēja	Vidēja	L: iesaistīšanās V: dalība
AS "Rīgas siltums"	Zema	Vidēja	Zema	L: iesaistīšanās, partnerība V: dalība
Rīgas satiksme	Vidēja	Zema	Vidēja	L: iesaistīšanās V: dalība
Rīgas ūdens	Vidēja	Zema	Vidēja	L: iesaistīšanās V: dalība
Pārējās kapitālsabiedrības	Vidēja	Zema	Vidēja	L: iesaistīšanās V: dalība
Iestādes	Vidēja	Zema	Zema	L: iesaistīšanās V: dalība
NVO ("Pilsēta cilvēkiem", apkaimju biedrības u.c.)	Vidēja	Vidēja	Augsta	L: konsultācija, iesaistīšanās V: Sadarbība
Enerģijas ražošana				
MVK	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
Izpilddirektora birojs	Augsta	Augsta	Augsta	L: iesaistīšanās V: deleģēšana
REA	Augsta	Zema	Augsta	L: konsultācija, iesaistīšanās, partnerība

leinteresētās personas	Iesaiste	Ietekme	Interese	Iesaistes līmenis un veids
				V: saziņa, konsultācija, sadarbība, pilnvarošana, dalība
PAD	Vidēja	Vidēja	Vidēja	L: konsultācija, partnerība V: sadarbība, dalība
AS "Rīgas siltums"	Vidēja	Augsta	Augsta	L: iesaistīšanās, partnerība V: dalība
KEM	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
EM	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
AS "Latvenergo" (TEC 1 un TEC 2)	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
Citi neatkarīgi siltumenerģijas ražotāji, no kuriem tiek iepirkta siltumenerģija	Zema	Vidēja	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
Mājsaimniecības un citi dabasgāzes patērētāji	Zema	Vidēja	Zema	L: informēšana, konsultācija V: saziņa, dalība
Kopienas	Zema	Zema	Vidēja	L: informēšana, konsultācija V: saziņa, dalība
Elektroenerģijas ražošana	Vidēja	Vidēja	Vidēja	L: partnerība, konsultācija V: sadarbība, dalība
Uzņēmumi	Zema	Vidēja	Vidēja	L: informēšana, konsultācija V: saziņa, dalība
NVO ("Zaļā brīvība", Vides konsultatīvā padome, Baltijas vides forums u.c.)	Vidēja	Vidēja	Augsta	L: informēšana, konsultācija V: saziņa, dalība, sadarbība
Daudzdzīvokļu ēkas				
REA	Augsta	Vidēja	Augsta	L: konsultācija, iesaistīšanās, partnerība V: saziņa, konsultācija, sadarbība, pilnvarošana, dalība
FD	Vidēja	Vidēja	Zema	L: konsultācija V: konsultācija, sadarbība, dalība
Izpilddirektora birojs	Vidēja	Augsta	Augsta	L: iesaistīšanās V: deleģēšana
PAD	Augsta	Zema	Vidēja	L: konsultācija, partnerība V: sadarbība, dalība
RNP	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: iesaistīšanās, partnerība V: dalība, sadarbība
Citu namu apsaimniekošanas uzņēmumi	Vidēja	Vidēja	Vidēja	L: iesaistīšanās, partnerība V: dalība, sadarbība
RD MVD	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: iesaistīšanās V: sadarbība, dalība
RD ĪD	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: iesaistīšanās V: sadarbība, dalība
Iedzīvotāji, iedzīvotāju biedrības un kopības	Zema	Vidēja	Zema	L: informēšana, konsultācija V: saziņa, dalība
ALTUM	Vidēja	Augsta	Augsta	L: partnerība V: sadarbība
AS "Rīgas siltums"	Zema	Vidēja	Zema	L: iesaistīšanās, partnerība V: dalība
RAIC	Vidēja	Zema	Vidēja	L: informēšana, iesaistīšanās V: saziņa, sadarbība, dalība

leinteresētās personas	iesaiste	ietekme	Interese	iesaistes līmenis un veids
NVO (apkaimju biedrības, "Zero Waste Latvija" u.c.)	Vidēja	Vidēja	Augsta	L: iesaistīšanās, partnerība V: dalība, sadarbība
Transports un mobilitāte				
SM	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
Autotransporta direkcija	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
Pasažieru vilciens	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
Latvijas dzelzceļš	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
CSDD	Augsta	Zema	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
Satiksmes un transporta lietu komiteja	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
Izpilddirektora birojs	Vidēja	Augsta	Augsta	L: iesaistīšanās V: deleģēšana
PAD	Augsta	Augsta	Augsta	L: konsultācija, partnerība, iesaistīšanās V: sadarbība, dalība, saziņa, konsultācija
ĀMD	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: konsultācija, partnerība, iesaistīšanās V: sadarbība, dalība, saziņa, konsultācija, deleģēšana
Rīgas brīvosta	Vidēja	Augsta	Zema	L: partnerība V: sadarbība
REA	Zema	Zema	Augsta	L: konsultācija V: saziņa, sadarbība
Transportlīdzekļu īpašnieki	Zema	Augsta	Zema	L: informēšana, konsultācija V: saziņa, dalība
Degvielu tirgotāji	Vidēja	Vidēja	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
Elektrouzlādes pakalpojumu sniedzēji	Augsta	Vidēja	Augsta	L: partnerība V: sadarbība
Transporta pakalpojumu sniedzēji	Vidēja	Vidēja	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
Kravu pārvadātāji	Zema	Vidēja	Zema	L: partnerība V: sadarbība
Nekustamā īpašuma attīstītāji	Zema	Zema	Zema	L: partnerība V: sadarbība
Sabiedriskā transporta lietotāji	Zema	Zema	Vidēja	L: informēšana, konsultācija V: dalība, saziņa
Gājēji	Zema	Zema	Augsta	L: informēšana, konsultācija V: saziņa, dalība
Velobraucēji	Vidēja	Zema	Augsta	L: informēšana, konsultācija V: saziņa, dalība
NVO ("Pilsēta cilvēkiem", apkaimju biedrības u.c.)	Vidēja	Vidēja	Augsta	L: partnerība, konsultācija V: sadarbība, saziņa

* 4 iesaistes līmeņi: informēšana, konsultēšana, iesaistīšanās, partnerība. 6 iesaistes veidi: saziņa, konsultācija, sadarbība, pilnvarošana, dalība, deleģēšana.